ARCHIWUM UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

ZESPÓŁ:

Rękopisy XV–XVIII w.

SYGNATURA:

Rkps 9 – Protokół obrad Szkoły Głównej Koronnej w materiach nauk (21 XI 1787 - 25 VI 1789)

DIGITALIZACJA:

Biblioteka Jagiellońska

2022 r.

1. NR ARCHIWUM:	2. NAZWA ARCHIWUM:	
805	Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego	
3. NAZWA ZESPOŁU:		
Rękopisy XV–XVIII w. (Rkps)		
4. NR ZESPOŁU:	5. SYGNATURA OBIEKTU:	
2	Rkps 9	
6. LICZBA STRON/KART:		7. LICZBA SKANÓW:
102		109
8. DATA WYKONANIA:	9. NAZWA PRACOWNI:	10. WYKONAWCA KOPII CYFROWYCH:
2022	Biblioteka Jagiellońska	-
11. UWAGI:		
-		

No 9.

Protokuł Obrad w Materyach Nauk od Ru 1787. do Ru 1789.

Q, Alc:

II

PROTOKÓŁ

Obrád Szkoły Głównéy

w materyach

Instrukcyi Publicznéy i Nauk.

Pod Rządém

Jaśnie Wielmożnego Jćmci Pana Felixa z Wzybystawic Oraczewskiego, Kawalera Orderu Śgo Stanisława, Kommissarza Edukacyi Narodowéy, od Prześw. Kommissyi nad Edukacyą Narodową przełożonéy do Szkoły Głównéy Koronnéy Delegowanego Wizytatora, Wszystkich Szkół i Całego Stanu Akademickiego w Koronie Jeneralnego

REKTORA

wprowadzony.

za Sekretaryi

Jćmci X. Sebastyana Czochrona

Obuyga Prawa Doktora, Akademii Strazburskiéy Towarzysza, Sekretarza Szkoły Głównéy Koronnéy

Dnia 21go Listopada, Roku

MDCCLXXXVIII.

Protokół
Obrad Szkoły Głównéy
w Materyach
Instrukcyi Publicznéy i Nauk
zaczęty Roku 1787go

Posiedzenie Iwsze
złożone Dnia 21go Listopada

1787.
Listopad.

Do przeczytania odłożonych z przeszłéy Sessyi Uwag Wizytatorów Jeneralnych nad Punktami Mandatu, i Odpowiedzi na nie.

Działo się w przytomności Osób zapisanych w Protokule Rządu na Karcie 1.

Tak Zgromadzona Szkoła Główna po zagajeniu i przypuszczeniu jednomyślnie Obrady, uchwaliła iak następuie:

1. Szkoła Główna postanowiła zalecić w Instrukcyi przyszłym Wizytatorom, aby oni Nauczycielom po Szkołach Narodowych wytłomaczyli dokładnie zbawienne zamiany proste i czyste intencye w 5tym 6tym 7mem i 8mem Artykule Mandatu Rektorskiego zawarte, które

nie tylko.

1787 Listopad. nie tylko do dobra Kraiu, do ziednania Naukom powagi i protekcyi Narodu dążą, ale nawet do Ustaw Przesw. Kommissyi zupełnie się stosuią, tudziez zachęcili wszystkich ogółem Nauczycielów do wykonywania czystych mysli Zwierzchności.

Felix Draczewski Kan. Wł. Ekon.

Posiedzenie

złożone Dnia 4. Grudnia

Grudzień

do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzód: Do przeczytania Projektu JPa Fiałkowskiego względem dawania ięzyka łacińskiego.

Powtore. Do przeczytania Rezolucyi P. Kommissyi względem Nauk Matematycznych, i oddania Patentu Professorowi Mechaniki.

Potrzecie. Do proponowania, czyby nienależało ustanowić Popisów ze wszystkich Nauk w Szkole Gtt. dawanych, tak dla emulacyi Uczniów, jako też dla wiadomości publiczney, jak są dawane Nauki, i jaka z nich Korzyść. I tak naprzykład ku końcu Roku mogłby bydź w ieden dzień Popis Uczniów sposobiących się do Stanu Duchownego:

1° z Teologii Moralney.
2° z Teologii Dogmatyczney.
3° z Prawa Kanonicznego.
4° z Pisma Swiętego.
5° z Historyi Kościelney.
6° z Processu Duchownego.

w drugi dzień Popis Uczniów sposobiących się do Prawa.

1° z Prawa Natury i Politycznego.
2° z Prawa Staro-Rzymskiego.

W trzeci Dzień Popis Uczniów sposobiących się do Nauk lekarskich.

1° z Anatomii i Fizyologii
2° z Patologii.

3tio

1787.
Grudzień

3.º z Chirurgii.
4.º z Farmacyi et Materia Medica.

W czwarty Dzień Popis Uczniów sposobiących się do różnych funkcyi w Stanie Cywilnym i Woyskowym.

1.º z Fizyki.
2.º z Chemii i Historyi Natury. —
3.º z Matematyki.
4.º z Mechaniki. —

Uczniowie do tych Popisów mogą bydź wybrani między obcemi w których naywięcey talentu widzą Professorowie, i którzy są zdolni dać dobre o Naukach mniemanie Publiczności, i nabytą umieiętnością zaświadczyć prace Professorów. Czas tych Popisów można by rozłożyć in Majo et Junio, nieprzeszkadzaiąc Popisom Kandydatów. —

Działo się w przytomności Osób zapisanych w Protokule Rządu na Karcie 3. prócz JX.ª Minockiego nieprzytomnego, a JX.ª Putanowicza znayduiącego się.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po zagaieniu i przypuszczeniu iednomyślnie Obrady, uchwaliła co następuie:

1. Co do pierwszego: Czytany był Proiekt JP. Fiałkowskiego względem dawania lekcyi ięzyka łacińskiego dla Kandydatów Stanu Akademickiego. Szkoła Główna wysłuchawszy pomienionego Projektu porucza gorliwości Nauczyciela staranność o jak naywiększy w ięzyku łacińskim postępek Osób do Nauczycielstwa powołanych.

Co do drugiego. Czytana była Rezolucya P. Kommissyi —
2. względem odmian w lekcyach Nauk Matematycznych, iak następuie:

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney Kommissyi Edukacyi Narodowey dnia 27go Miesiąca Listopada 1787go Roku.

Kommissya Edukacyi Narodowey maiąc za cel jak naywiększą korzyść z Nauk, które powszechnym rozszerzeniem wiadomości praktycznych każdego Stanu Obywatelowi ukazuią drogę do

pomnożenia

1787.
Grudzień

pomnożenia produktów do industryi, do ubogacenia Kraiu, do wygody i do wszelkiego rodzaiu użyteczności, z tych względów następuiące w lekcyach Nauk Matematycznych w Szkole Głł. Koronney czyni odmiany.

1º Wprowadza Katedrę nową Mechaniki i Hidrauliki w całey rościągłości podług układu dawniey Szkole Główney zaleconego i tę powierza JPu Professorowi Radwańskiemu, któremu tym końcem będzie wydany z Kancellaryi Kommissyi Patent przez JO Xiążęcia Jmci Prezesa podpisany. —

2º Lekcyą Matematyki w Szkole Głł. na tym poczynać zaleca, na czym się taż Matematyka kończy w Szkołach Wydziałowych. Aże naywiększym iest obowiązkiem i zaletą Professora bydź zrozumianym więc daiący Matematykę, tak wyiaśni dla Uczniów związek między początkową a wyższą, którę w Szkole Główney zastaną, ażeby ta Nauka w praktyce dała i Krajowi jak naywięcey użytecznych obywatelów, i Szkołom Narodowym zdatnych Professorów. Maiąc zaś Kommissya uczynioną sobie reprezentacyą od Szkoły Główney, że iest wiele Osób z Zakonów, z Palestry, i z garnizonu, które nie przeszły przez Stopnie Matematyki w Szkołach Wydziałowych, i zapędzone w lata maią wstręt wrócić się między pierwszey młodości Uczniów, dogadzaiąc więc i w tym roskrzewieniu Nauk, i chcąc iak naywięcey osób przychęcić do użyteczności, dodaie Vice Professorowi Krusińskiemu Dwa tysiące Złotych Polskich do iego pensyi, z tym obowiązkiem, aby do jakiego ieszcze czasu dawał dla takowych Osób początkową Matematykę temi stopniami idąc iak iest dawana w Szkołach: która iednak lekcya niema mieć imienia Katedry. Z tym wszystkim Kommissya ma prawo spodziewać się, że Szkoła Główna takich tylko Kandydatów za Professorów nakoniec wysyłać będzie, którzy dokładnie nauczeni sami, równie dokładnie nauczać będą Matematyki Elementarney, a ta gdy się stanie powszechną uczyni iey powtorzenie w Szkole Główney niepotrzebne. Z Protokułu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano. — L.S. — Franciszek Zabłocki K.E.N. Protokolista.

Po.

1787. Grudzień

Po przeczytaniu takowey Rezolucyi, odebrał JP. Radwański przysłany od P. Kommissyi dla siebie Patent na Katedrę nową Mechaniki i Hidrauliki do Szkoły Główney wprowadzoną. —

Co do trzeciego: Punkt tyczący się Popisów publicznych ze wszystkich Nauk w Szkole Główney dawanych, odsyła Szkoła Główna do obydwóch Kollegiów, od których czekać zdań w teymierze przedsięwzięła. —

Felix Oraczewski K. E. N. S. Gł. K.

Posiedzenie

1788. Luty.

złożone w Poniedziałek dnia 25. Lutego.

Do czytania Rapportu do P. Kommissyi Edukacyi Narodowey o Naukach i Czynnościach Szkoły Główney.

Działo się w przytomności Osób zapisanych w Protokule Rządu na karcie 72giey

Tak zgromadzona Szkoła Główna po zagaieniu i przypuszczeniu iednomyślnie Obrady uchwaliła co następuie:

Rapport do P. Kommissyi Edukacyi Narodowey o Naukach i Czynnościach Szkoły Główney Koronney od Dnia 1go Października — 1786. do dnia 1go Października — 87go Roku, przez JWo Kommissarza i Rektora o zaszczyt Akademii, o dobro „Kraiu i Nauk naytroskliwszego podany" i czytany przez Sekretarza, wciągnąć w Protokuł Szkoła Główna zaleciła, iak następuie.

Rapport

Do P. Kommissyi Edukacyi Narodowey o Naukach i Czynnościach Szkoły Główney Koronney od Dnia 1go Października 1786. do Dnia 1go Października 1787go

Kollegium.

1788.
Luty.

Kollegium Fizyczne.

Szkoła Matematyczna.

1. Felix Radwański, Matematyki Elementarney i Mechaniki Praktyczney Professor, kurs pierwszy Umiejętności zaczął od Arytmetyki przez tłumaczenie pierwszych czterech działań tak w liczbach całych jak łamanych, wykładanie potęg i wyciąganie pierwiastków, zakończył tę część Matematyki tłumaczeniem Teoryi Stosunków Proporcyi, Reguł z niey wynikaiących, postępków tak arytmetycznego iak Geometrycznego, a ztąd prawdziwego poznania Logarytmów i ich Konstrukcyi, stosował poprzedzaiąc prawdy do przykładów wszelkiego Stanu Ludziom potrzebnych. w początkach swego kursu maiąc wielu Woyskowych na lekcyach, szczegulnieysze dawał zadania do Jndżynieryi, Taktyki, Ekonomii Woyskowey itd. stosowane. Nastąpiły początki Geometryi, w ktorey wytłumaczywszy podług czystey Teoryi, co się ma rozumieć przez ilości, któremi się ta umiejętność zatrudnia, mówił o liniach prostych, ich różnym względem siebie położeniu; o kole, iego obwodzie do wymiaru węgłów stosowanym; liniach w kole i ich własnościach, po czym przystąpił do wykładania ilości płaskich, prostemi lub kołowemi liniami zamkniętych, ich wymiarze i stosunku które między sobą zachowuią. Tomiąc sobie drogę do tłumaczenia Nauki o Bryłach, dał jasne wyobrażenia różnego między sobą schodu, równi i węgłów bryłowych: porządkiem idąc brył foremnych nastąpiło tłumaczenie, gdzie się ukazały sposoby niektórych nieforemnych wymierzenia, zwytknięciem granicy iak daleko ta Część Geometryi bydź może applikowaną. Wyłożył potym początki Trygonometryi płaskiey: tę do zadań używańszych Geometryi praktyczney stosował. Ukazał na ostatek naczym zawisło robienie Tablic Trygonometrycznych, z wyłożeniem początków od których cała moc

rachunku.

1788.
Luty.

:rachunku zawisła.

Tenże będąc Professorem Mechaniki praktyczney, tę Naukę do użycia Artystów w dni Święte wykładał: roztrząsał skład Machin tak prostych iak składanych, niebył iednak szczęśliwym, aby miał ciągle Audytorów Rzemieślników dla których iedynie był Professorem.

Jmiona Uczniów Matematyki Elementarney.

Andrzey Smolikowski.
Franciszek Rycharski.
Franciszek Waydner.
Tomasz Grochowski.
Woyciech Swidlicki.
Michał Grabski.
Szymon Majewski.
Franciszek Dziekanowicz
Jozefat Wysiekierski. — } Kandydaci Roku trzeciego pensyonowani.

Michał Zaiączkowski
Wincenty Ostrowski
Jacek Kukliński. — } Kandydaci roku drugiego pensyonowani.

Andrzey Sniadecki
Bazyli Korzeniewicz.
Kazimierz Zerwaniecki.
Sebastyan Zakrzewski
Antoni Scheidt.
Xawery Referowski.
Jgnacy Jaślikowski
Bartłomiey Szulecki
Kanty Jaskulski
Bartłomiey Zaborowski — } Kandydaci Roku pierwsze:go Pensyonowani.

Felix Kurkowski.
Jan Rycharski.
Franciszek Tecław.
Michał Swinecki.
Marcin Trynkani.
Wincenty Szczepański.
Marcin Raczyński.
Andrzey Markiewicz. — } Kandydaci Nie pensyonowani.

X. Floryan

1788.
Luty.

X. Floryan Kudrewicz.
X. Justyn Karyszkowski.
X. Benedykt Błędowski.
X. Marcelli Mazurkiewicz
X. Augustyn Przybylski.
} Bazylianie.

X. Paweł Szreybrowski Kanonik Lateraneński.
X. Woyciech Jaziński Kanonik Lateraneński
X. Xawery Szaniawski Kommunista.
X. Franciszek Wieliczko Kommunista.
X. Erazm Stachowski Cysters.
X. Otto Jżycki Cysters.
X. Sylwester Szkodziński Miechowita
X. Jan Szperczyński Miechowita.
X. Marcyalis Strycharski Karmelita
X. Fortunat Mayzner Karmelita.
X. Maxym Byszewski.
Jan Kochanowski Chorążyc Sandomirski.
Nepomucen Rupniewski Sędzic Ziem: Sandomir:
Jacek Mierzszewski Cześnikiewicz Halicki.
Gabryel Rykaczewski
Alexander Markowski.
Jgnacy Lisiecki
Tomasz Mamszewski.
Paweł Stawiński.
Woyciech Wolakiewicz
Łukasz Gorkowski
Xawery Bogaczyński.
Kasper Dzielawski.
Łukasz Cichocki.
Konstanty Beniusewicz.
Marcin Zakulski.
Jgnacy Wiertelowicz.
Franciszek Słowiński.
Grzegorz Romański.
Jakub Walikowski.
Gabryel Karpiński.
Ludwik Sawicki.
Antoni Chmielowski.
Adam Mążeński.

Jakub.

1788.
Luty.

Jakub. Postolowski.
Adolf Adamski.
Stanisław Kolkiewicz.
Antoni Zadecki.
Franciszek Krajewski.
Stanisław Zieliński.
Adam Kmita.

Ku Summa 76.

Jan Sniadecki, Matematyki Wyższey i Astronomii Professor zaczynaiąc Kurs, a potrzebuiąc Audytorow dobrze przygotowanych przez Algebrę w całey rozległości dawaną, gdy ieszcze istotnie potrzebne tey Nauki części przez Professora Matematyki Elementarney dokończone bydź niemogły, a Zgromadzenie Nowych do Szkoły Gtt. Audytorów wyciągało iak nayrychleyszego rozpoczęcia Matematyki początkowey: żeby dokończenie niektórych Traktatów Algebry przez Professora Matematyki początkowey niespóźniło oczekiwania nowo przybyłych Uczniów pierwszych początków Matematyki potrzebuiących, Nauczyciel Matematyki Wyższey wziął na siebie naprzód dokończenie tego, co Professorowi Matematyki początkowey do tłumaczenia zostało, i Rachunek Trygonometryczny, nayistotniey w użyciu Matematyki potrzebny Uczniom swoim w całey rozległości wytłumaczył. Przystąpił potym do tłumaczenia Geometryi linii krzywych pierwszą część Matematyki Wyższey składaiącey, którey pierwsze ogulne przełożywszy początki, zostawił iey Kontynuacyą Substytutowi przez P. Kommissyą wyznaczonemu wyieżdżaiąc za granicę na mocy Rezolucyi P. Kommissyi dla siebie zapadłey. Substytut ten nieznayduiąc ieszcze żadnych w tłumaczeniu lekcyi przeszkód, tęż lekcyą aż do początku wakacyi Kontynuował z Książki przez Professora wydaney. —

Tenże Nauczyciel maiąc sobie powierzoną Katedrę Astronomij, i usiłuiąc dla wygody Uczniów w ciągu iednego roku tęż Naukę Kończyć z Sexternów przygotowanych i Uczniom do przepisania Kommunikowanych, naprzód ogulne Początki Astronomii wyłożył, wytłumaczył potym Użycie Rachunku Geometrycznego do determinowania położenia biegu ciał Niebieskich, podawszy wprzód reguły Obserwacyi praktycznych, na których się takowe

Rachunki

1788.
Luty.

Rachunki zasadzać powinny. Wszystkie skutki i wido-
:wiska Ciał Niebieskich w ieden widok zebrawszy wytłuma-
:czył: jak te odbiegu Ziemi tak dziennego iak peryodycznego
około Słońca zawisły, zkąd mu wypadło wyłożenie Układu
wszystkich Ciał Niebieskich. Zastanowił się potym nad wy-
:szczegulnieniem niektórych partykularnych Traktatów: iako to
Parallaxy i Refrakcyi, a chcąc pomódz Audytorom w niekto-
:rych materyach fizycznych, których gruntowna wiadomość do
zrozumienia Astronomii iest koniecznie potrzebna, iako to:
Wiadomość dokładna własności i Praw Swiatła do poięcia
skutków i Konstrukcyi Instrumentów Astronomicznych zrozu-
:mienie dokładne własności Powietrza i Atmosfery do grun-
:townego objęcia Praw i odmian Refrakcyi Astronomiczney,
nieznalazłszy Uczniów z innych lekcyi w te wiadomości opa-
:trzonych. Traktaty te w całey rozległości do tłumaczenia na
siebie przyiął, i szczegulniey zastanawiał się, nad wyłożeniem
wszystkich własności odmian i Praw, któremi się rządzi Swia-
:tło. Przystąpił potym do wiadomości o Powietrzu, do tłuma-
:czenia Instrumentów odmiany Atmosfery skazuiących iako
:to: Barometrów, Thermometrów, Hygrometrów; do użycia
ich w wymierzeniu wysokości Gór, położenia rożnych miejsc
tak względem powierzchni Morza, iak względem iednych do
drugich, do dochodzenia spadków Rzek itd. Na co wszystko
reguły na Obserwacyi i własnościach powietrza zasadzone a
Rachunkiem Geometrycznym wsparte Uczniom podał i wy-
tłumaczył. Wracaiąc się znowu do Nauki Swoiey, użycie
znowu w tychże samych reguł w dochodzeniu położenia Ciał
Niebieskich, w posługiwaniu się Instrumentami Astronomicz-
:nemi pokazał; a maiąc sobie wcześnie przysłaną Rezolucyą
P. Kommissyi na Woiaż, podwoiwszy przez dwa Miesią-
:ce godziny lekcyi Swoich, Kurs Astronomii stosownie
do wydanego przez siebie Obwieszczenia przed wy-
iazdem swym za Granicę skończył.

Imiona

1788.
Luty

Imiona Uczniów Matematyki Wyższey.

Andrzey Smolikowski Roku trzeciego Kandydat.
Franciszek Waydner R.u — 3.go
Franciszek Dziekanowicz R.u 3.go
Jozafat Wyziekierski — R.u 3.go
Wincenty Ostrowski — R.u 3.go
Woyciech Swidlicki — R.u 3.go
Michał Grabski — — — R.u 3.go
Tomasz Grochowski — R.u 3.go
Andrzey Sniadecki — R.u 1.go

Szkoła Fizyczna

In Summa 9.

Andrzey Trzciński Fizyki Professor publiczny w roku przeszłym Szkolnym dawał Fizykę Experymentalną o wielkich w Naturze Działaczach, to iest: o czterech Żywiołach pospolicie znanych, o własności, skutkach ich, o tym wszystkim co tylko potrzebnego i ciekawego zawiera w sobie ta obszerna Nauka, a to podług porządku Materyi w Prospekcie wyszczegulnionych, atoli do szczerości iego należy wyznać prawdę, iż się zadosyć nieuczyniło Prospektowi we wszystkim dla niedostatku potrzebnych do tego Narzędzi wielu w ubogim dotąd Gabinecie z przyczyny znacznych Wydatków, których wyciągały inne Katedry. Może iednak podchlebić Sobie że P. Kommissya Edukacyi Narodowey, rzuciwszy już łaskawe oko na nieuchronną potrzebę opatrzenia przyzwoitego tey Katedry pryncypalney podług podanych już tyle razy żądań iego, skoro raczy wyznaczyć Departament do opatrywania potrzeb Collegii Physici, ta lekcya zwielu miar interessuiąca, co raz to lepiey będzie się w Kraju naszym upowszechniać, ile że też już maią Uczniowie na ten koniec przygotowaną Część pierwszą Fizyki, która zdruku wychodzi

Imiona Uczniów Fizyki.

Sebastyan Zakrzewski } Kandydaci.
Kazimierz Zerwaniecki }

Bartłomiey

1788.
Luty.

Bartłomiey Zaborowski.
Bartłomiey Szulecki.
Marcin Trynkani.
Marcin Raczyński.
Antoni Scheidt.
Andrzey Smadecki.
Jgnacy Jaśkhowski.
Jan Kanty Jaskulski.
Chryzostom Rycharski
Xawery Referowski.
Franciszek Tesław.
Jan Rycharski.
Wincenty Ostrowski
Jacek Kukliński.
Felix Kurkowski
Wincenty Szczepański.
Bazyli Korzeniewicz.

} Kandydaci.

X. Augustyn Przybylski.
X. Floryan Kudrewicz.
X. Marcelli Mazurkiewicz.
X. Benedykt Błędowski.
X. Justyn Karyszkowski.

} Bazylianie.

Stanisław Turyani.
Franciszek Borucwka.
Jgnacy Lisicki.
Paweł Sławiński.
Kasper Sichnicki.
Xawery Bogaczyński.
Łukasz Gorkowski.
Woyciech Wolakiewicz.
Kazimierz Woźniakowski.
X. Sylwester Szkudziński S. Sepulchr: Canoni.
X. Jan Kanty Szperczyński S. Sepul: Canoni.
Tomasz Mamszewicz.
Woyciech Rudnicki.
X. Xawery Szaniawski.
F. Żukowski.
J. Roginski.

J. Paciewicz

1788.
Luty.

J. Paciewicz.
Jozef Brodnicki.
Piotr Gornicki.
Jakub Walichowski.
X. Paweł Szczybowicz.
X. Woyciech Jasiński Kano. Lateraneński.
Antoni Nowicki.
Jakub Postołowski.
Franciszek Rutayski.
Ludwik Chromowicz.
Adam Kunachowicz.
X. Wieliczko.
Andrzey Mążeński.
Marcin Tuziński.
Jozafat Wiślicki.
Bogusław Czaplicki.
Jozef Złotopolski.
Frydrych Wildebrant.
Jan Woycicki.
Jan Dołgienowicz.
X. Maciey Węgierski.
Xawery Gaiewski.
Jozef Raciborski.
X. Erazm Stachowski. Cysters.
Michał Swinecki.
Franciszek Krajewski.
Jan Maliszewski.
N. Podoski.

In Summa 68.

Jan Jaśkiewicz Historyi Naturalney, Chemii i Botaniki Professor oddaliwszy się w roku przeszłym od Akademii Rap:portu Swoiey Lekcyi i Jmian Swoich Uczniów niezostawił.

Szkoła Lekarska.

Wincenty Schaster Filozofii i Medycyny Doktor, Anatomii i Fizyologii Professor, kurs Anatomii w Roku przeszłym ros:poczęty w tym roku zupełnie zakończył. demonstruiąc na:

przód

1788.
Luty. Naprzód: Naczynia czyli Kanały Krwiste przy Sercu wzię:
:te, do ostatniey od tegoż odległości doprowadzane, które we
wszystkich rozdziałach swoich pokazywane były. Demon:
stracye te poprzedził uwagami ogulnemi nad strukturą Na:
:czyń, i nad Zakończeniami ich, siły któremi do wykony:
wania funkcyi są w życiu usposobiane, i samo tychże wy:
:konywanie podług ścisłey Fizyologii dowodzone i explikowa:
:ne było. Oprócz tego przy demonstracyi szczegulney każdego
Naczynia iego historya Anatomiczna mieyscowa iemu tylko
służąca powiedziana była. Potym kilka lekcyi osobnych
Naukę o żyłach wodnistych w iedną zebraną poznać dały.
Tych wpław do wspolnego Kanału mleczowego, tego znowu
do żyły Krwistey. Tu przyiście maiący uczynić do Historyi
Nerwów, toiest: instrumentów wszelkiego wciele czucia i
wzbudzicielów wielorakich poruszeń, których przeto siedliska
równie prawie rozległe są iak i Naczyń, zaczął od powtórze:
:nia demonstracyi Mozgu i drżenia pacierzowego, od poka:
:zania raczey massy i materyi Nerwów, aniżeli ich struktury
dotąd prawie nieznaney, od wyłożenia fizyologicznego ich
funkcyi. I znowu każdego mozgowego Nerwu i pacierzowe:
:go osobne sekcye poznać dały iego bieg, rozmnożenia, prze:
:znaczenia, użycie, i tu kończyła się Anatomia w Szóstym
prawie Miesiącu Roku Szkolnego na powiedzeniu demon:
stracyi pozostałych ieszcze powłok powszechnych Ciała,
iako byśmy chcieli tak w składzie i stosunku części wprzód
widziane poznać, iakie też powłoki w iedno Ciało groma:
:dzą i obstaniaią: gdyż w tenczas dopiero Anatomia staie:
:się Medycynie i Chirurgii naybardziey i nayużyteczniey po:
trzebną, gdy wetknie w Umysł i uwięzi w pamięci Obraz
zupełny tey całości zbiorowey.
Kto do takich korzyści Audytorów swoich przeznacza, ten
niemoże przestać na swoiey tylko gorliwości i chęci. Potrzeba
żeby Zwierzchność Naywyższa przyspieszyć raczyła wszyst:
:kie pomocy, trudność nabycia zupełnych w Anatomii wiado:
:mości

1788. Luty.

mości ułatwiaiące. A. Nayprzód: W nauce, którą zmysłowa Obserwacya rodzi do czynienia demonstracyi koniecznie potrzebne iest mieysce takowe, w którymby sto i półtorasta Osób wygodnie to co bywa pokazywane widzieć mogły, dlatego mieysce takowe powinno bydź budowane w Amfiteatr, powinno ieszcze takową mieć temperaturę ciepła, żeby demonstracye naymniey półtory godziny trwać maiące bez skrzepienia i prawie skośnienia od zimna części świeżo dyssekowanych, podczas tęgich nawet zimowych mrozów czynione bydź mogły. Potrzebne ieszcze są blisko takowey Sali Gabinety służące do rozczłonkowania i przygotowania na lekcye; i do konserwowania rosnącey Kollekcyi którą w preparata Woskowe taż Zwierzchność raczy dobroczynnie zapomódz, przynaymniey w te któreby z natury samey niemogły bydź wyrobione, bądź że potrzebuią wielkiego czasu i wyboru trupów, gdzie iest tych niedostatek, bądź że naturalne dla samey skazitelności materyi nie dadzą się konserwować, bądź że preparata Woskowe, naturę świeżą nie zwiędłą wyrażaiące z innych ieszcze przyczyn preferencyi wartaią. Kurs Fizyologii zaiął resztę roku Szkolnego, to objaśniał rozszerzał i dowodził Professor, co znayduie się w proponowanym dla Audytorów Caldaniego Exemplarzu, opuściwszy tylko Rozdziały o Zmysłach, których Fizyologia tłumaczona w Splachnologii do tego mieysca stosowney, tu dla szczupłości czasu mieysca nieznalazła.

Imiona Uczniów Anatomii i Fizyologii.

Funduszowi z Miast przysłani.

Antoni Nowicki roku 4go
Wawrzyniec Sztummer 4go
Wincenty Narburtowicz 4o
Woyciech Rudnicki 4go
Michał Kuszewicz 4o
Marcin Szachin 4go

Franciszek

1788.
Luty.

Franciszek Kulpiński roku 4go
Jozef Złotopolski 3o
Franciszek Zuchowski ... 3go
Marcin Tuziński 3o
Kazimierz Skowroński 3o
Jan Dawginowicz 3o
Kasper Sielnicki 3o
Wincenty Woycikowski 3o
Jan Kloos 3o
Jan Wittik 3o
Jan Czaysner 3o
Augustyn Betenwald 3o
Jan Morani 3o
Jan Penther 3go
Antoni Chmielowski — 2go
Jakub Postołowski 2go
Ludwik Chromowicz 1go
Jozef Laskowski 1go
Jan Paciewicz 1go
Adam Konachowicz 1go
Jan Drozdowski 1go
Grzegorz Szyszkowski 1go
Jozef Rogiński 1go
Grzegorz Puchalski
Mikołay Gmuczyński.
Tomasz Jeżykowski.
Woyciech Komorowski
Jan Szymonowicz. —
Maciey Sokołowski —
Ignacy Amerla. —

Uczniowie Funduszowi z IV. Klassy ktorym pozwolono bywać na Obcyach dla przywyknienia do terminologii Nauki

Uczniowie różni Obcy.

Jan Kanty Barstch.
Jan Lcke.
Woyciech Grabowski
Franciszek Zarczyński
Jan Woycicki

Franciszek.

1788.
Luty.

Franciszek Katański
Antoni Rutter.
Ernest Hildebrand.
Fryderyk Hildebrand.
l'Abbé Skiwski.
Jozef Sołtykiewicz
Jan Kochanowski.
Maciey Dębski.
Andrzey Sniadecki.
Tomasz Grochowski.
Szymon Majewski.
Konstantyn Beniusewicz
Andrzey Smolikowski
Ignacy Jaślikowski.
Antoni Scheidt.
Jozef Brodnicki.
Piotr Gornicki.
Wincenty Ostrowski.
Antoni Strączyński.
Joachim Wytyszkiewicz
Grzegorz Wiernicki.
Kazimierz Mielczyński.
Henryk Branter.
Jan Gąsiorowski.
Jozef Cieszyński.
Tomasz Rayski. — In Summa 67.

Rafał Czerwiekowski Filozofii i Medycyny Doktor, Chirurgii i Sztuki Położniczey Professor. Przełożywszy na Wstępie do Chirurgii oney potrzebę i użytek, tudzież powinności Chirurga tłumaczył naprzód: powszechne Wady i choroby Ciała zaczynaiąc od nayprostszych. Z okazyi tłumaczenia Wad Ciała stałych części tyczących się wykładał Naukę w szczegulności. 1° o tarciu Ciała. 2.do o Sciąganiu czyli bandażowaniu onegoż. 3° o Zimna przykładaniu czyli chłodnych kąpielach. 4to o rozmaitych Kompielach ciepłych i mineralnych. 5to o Parzeniach czyli suchych Wannach. 6to o Naparzaniach czyli fomentacyach. 7mo o Okładaniach czyli Kataplazmatach. 8vo o Smarowaniach Ciała tłustych.

Z Okazyi.

1788.
Luty. Z okazyi wad Ciała części płynnych wykładane były Nauki. 1.mo o Krwi puszczaniu i wszelkich okropnych z onegoż wynikaiących przypadkach. 2.do o Arteryi otwieraniu. 3tio Baniek i Piiawek stawianiu. 4.o o Sprycowaniach. 5.to o rozmaitych sposobach pompowania. 6to o Pryszczów stawianiu i Synapizmatów. 7.o o fontanelli robieniu. 8.o o Zawłoce. 9no o Ospy, Odry, Szwierzbiu szczepieniu. Z okazyi rozmaitych w płynach Ciała znayduiącey się Ostrości, tłumaczona była Nauka o ostrościach w powszechności, a wszczególności o Ostrości kwaśney alkaliczney, i klejowatości soków, uważaiąc one iako nayczęstsze przyczyny rozmaitych chorób Cyrulickich, a mianowicie Wrzodów i wszelkich zastarzałych Otoków. W Drugim Traktacie tłumaczona była Nauka o wzdęciach zapalonych w powszechności, a wszczególności wyłuszczywszy Teoryą o Zapaleniu, ropieniu i Gangrenie mówiło się 1.o o Róży. 2.o o Sparzelinach. 3.tio o Oziębieniach Ciała. 4.o o Czeraku, Bolączce i Karbunkule. W Trzecim Traktacie, o Ranach w powszechności, a wszczególności 1.mo o Ciętych, rzniętych, pchniętych. 2.o o Krwotokach. 3.o o Konwulsyach przy ranach znayduiących się. 4.o o ranach jadowitych iako z ukąszenia Psa wściekłego, Żmii, lub bronią jadem napuszczoną zadanych. – Czwarty zaś Traktat o wzdęciach zimnych, i Piąty: o wrzodowatych otokach Ciała założone na rok teraźnieyszy, to iest: z Roku 1786. na Rok 1787. ponieważ krótkość czasu roku Szkolnego niepozwalała na rok 88. odłożone były. Zamiast wzwyż wyrażonych Nauk okazywane były operacye na Trupach przez samychże Uczniów wykonywane następuiące: Operacya Cathetherismi, Punctura Vesicae, Perinei, Fistula Ani, Paracenthesis, Scroti, Setaceum Scroti, Amputatio penis, Herniotomia, Sectio Scroti integra, Castratio, Sutura vulnerum Nodosa, elevata, circumvolata, Gastroraphia, Enteroraphia, Paracenthesis Abdominis; Cataracta per depressionem et extractionem, Fistula lachrimalis, Bronchotomia

1788. Luty.

chotomia, Oesophagotomia, Trepanatio Sterni, Capitis, Empijema. Nauka zaś Położnictwa według Książki JP. Steidele była zupełnie skończona iako w afiszu było wyrażone w roku przeszłym.

Imiona Uczniów Chirurgii.

Jan Kanty Bartsch.
Michał Kuszewicz.
Franciszek Zarczyński.
Antoni Nowicki.
Wincenty Narburtowicz.
Franciszek Kulpiński.
Mikołay Nowakowski.
Augustyn Podbowicz.
Jan Like.
Franciszek Żukowski.
Augustyn Brentenwald.
Jan Morani.
Józef Złotopolski.
Wincenty Woycikowski.
Marcin Tuziński.
Kazimierz Skowroński.
Jan Dawginowicz.
Kasper Sielnicki.
Kasper Penther.
Jan Ceyner.
Franciszek Katayski.
Jan Woycicki.
Antoni Rutter.
Jan Hildebrand.
Ernest Hildebrand
Jan Kloos.
Jan Czaysne.
Jan Wittig.
Józef Brodnicki
Woyciech Grabowski
Jakub Postołowski.
Antoni Chmielowski
Piotr Gornicki
Tomasz Rayski

Antoni

1788.
Luty.

Antoni Strączynski
Henryk Brandel.
Grzegorz Wiernek
Łukasz Puchalski
Ignacy Strychalski
Jozef Zielinski

In Summa 40.

Jan Schaster Filozofii i Medycyny Doktor, Farmacyi i Materyi Lekarskiey Profesor. W przeszłym roku rozpoczawszy Farmacyią, w tym zupełnie iuż zabawiczył. Starał się przekonać Audytorow o potrzebney reformie w dawnieyszey tey niemchronney sztuki ustawach. Pokazał które są dobre, które w lepsze być mogą zamienione, co się znaydnie w nich pożytecznego, śmiesznego, zabobonnego i szkodliwego, przełożył zaraz sposoby poprawienia lub odmienienia. Lekarstw tak mieszanych iako i tworzonych wyłożył własności, przymioty, sposób rozpoznawania prawdziwych od fałszywych, albo nadpsutych, czas i sposób ich używania; skutki które sprawują tak dobre iako i złe, stosuiąc te do pewnych okoliczności, od których te odmiany pochodzić zwykły, a pragnąc oraz przekonania uczących się iak iest niebespieczna rzecz udawać się tylko za zdaniem albo powagą sławnych z wielu okolicznosci Osób, w tey Nauce zaś mniey biegłych. Roztrząsał krytycznie Tom drugi Dzieła Tyllera Dispensatorium Universale nazwanego, wytruszczaiąc w nim wiele grubych i subtelnieyszych błędow, zabobonow, przesądow i nie przyzwoitości, a złego powodu odkrył iak nikczemny iest dla chorych Lekarz nie znaiący swoiego Narzędzia. Pokarm i napoy nietylko do utrzymania życia, ale i zdrowia potrzebny, mowił o tych dawniey w ogulności w tym razie szczegulne iego skutki tak w zdrowym iak i w chorym okazał Ciele. Stosuiąc się do obyczaiow lub zwyczaiu Oyczyzny sposobu gotowania, przyprawiania i używania. Zagłębiał się teraz na Stołach możnieyszych Piwo Angielskie, w niektorym mniey lub więcey znayduie się ołowiu, alias szrotu. Piwo takie

ma

1788. Luty.

ma miły i cieńki Kolor, i nie tak prędko kwaśnieje bo kwasek iego syci się cząstkami ołowiu, który połyka, iest iednak prawdziwą w czasie trucizną. Sądzi bydź swoią powinnością wcześnie o tym Publicum uwiadomić. Naukę o jadach i przeciw-jadach, ile że iest częścią wielkiey wagi Materiae Medicae in extenso wytłumaczył. Wiedząc iż zaniedbana ta Nauka powiększey części ośmieliła złoczyńców, podał sposób iak zaboystwa dochodzić, obwinionych przekonać, niewinnych oswobodzić, a strutych ratować, i że w chorobach zdesperowanych, jadów iako prawdziwych lekarstw używać można. Wielkie między dawnemi jako i nowemi zachodzą co do skutków lekarstw zatargi, iedni pod Niebiosa wynoszą to, co drudzy w nayglębszą wrzucili przepaść, pomija tey lub owey strony doświadczenia na których obydwie strony swe zasadzaią zdania, naypierwey bowiem to powinno bydź załatwione pytanie: naprzykład: czyli bolus Armena iest bolus Antiquorum, którey dawni tak wielkie przypisali skutki, niewiedząc iak można sądzić, czyniło się w tey materyi ile można było, lecz naymniey w tey mierze zyskało Publicum, zostaie bowiem Professor bez kollekcyi ad materiam Medicam, bez narzędzi, słowem nietylko rzeczy potrzebnych niema do lekcyi mu powierzoney, ale ani Sali dla Audytorów.

Imiona Uczniów Farmacyi i Materyi lekarskiey.

Jan Bartsch.
Jan Like.
Marcin Schachin.
Michał Kuszewicz.
Woyciech Woycikowski.
Marcin Tuziński.
Kasper Sielnicki.
Kasper Pentler.
Jan Dałginowicz

August.

1788.
Luty.

August Breintenwald.
Jozef Zwtopolski
Antoni Rutler.
Jan Klvos.
Jan Wojciechi
Franciszek Ratayski
Fryderyck Breitenwald.
Jakub Hildebrand.
Fryderyck Hildebrand.
Konstanty Beniusewicz.
Andrzey Switawski
Tomasz Grochowski.
L'abbé Skirwski.
Antoni Chmielowski
Jakub Kozthowski
Szymon Majewski.
Jozafat Wilichi.
Jozef Brodnicki.
Piotr Gornicki
Antoni Nowicki
Maciey Dembski. Ju Summa 30.

Andreas Badurski Mcæ Dr Pathologiæ, Terapiæ, Praxi Medicæ publicus Professor. Institutiones Pathologicas ad normam Exemplaris Cel: Gaubii, uti in Prospectu Prælectionum per Extensum legitur fideliter examinavit et Notis illustravit, adjectâ doctrinâ, clara succinctâ de pulsu, respiratione, excretis tanquam signis præcipuis Morborum, de dieta Ægrorum et Convalescentium, de diebus Criticis, et prædictionibus Morborum. Continuavit doctrinam de Morbis Capitis in specie juxta normam Cel: Schatt nempe de Incubo et ejus speciebus, de Apoplexia et ejus specie, de Comate Vigili et ejus speciebus, de Catalepsi et ejus speciebus, de Paralysi et ejus speciebus. de Hydrocephalo et ejus speciebus. Tandem egit de Morbis nonnullis oculorum nempe, de Amaurosi seu de Gutta serena, de Ophtalmia et ejus speciebus, de Hypopyo seu collectione Materiæ purulentæ sub tunica cornea hærentis. de Nimia Pupillæ

1788. Luty.

Pupillarum dilatatione, de nimia ejus angustatione, de oculorum lachrimatione. De morbis Aurium: nempe de Surditate et gravi Auditu et variis ejus speciebus. De Acuto nimis Auditu, de sonitu tinnitu et bombo Aurium, de dolore Aurium, et ejus speciebus. De morbis Narium nempe de Hemoragia Narium et ejus speciebus. De Osena seu ulcere Narium. De Morbis Faucium, nempe de Aptetis de Angina et ejus speciebus. De Morbis Pectoris, nempe de Pleuritide et ejus speciebus, de Asthmate et ejus speciebus, de Peripneumonia et ejus speciebus, de Vomica Pulmonum seu Sacco pure repleto in pulmonibus, de Sputomento. Quaestiones Authoris enodatae. Curatio cuilibet Morbo et ejus speciei accomodata. Praedictiones Vitae vel Mortis tam ex veterum quam recentiorum monumentis appositae. Aegroti in Nosocomio, totò Anni Scholastici curriculo quotidie cum assistentia Auditorum Visitati et medendo Aegris praevio Praeceptorum Artis et experientiae fide, Magistre examine et suffragio in exercitium practicum Auditores Scholae inducebantur.

rozk. 1886/7 2 1788/2

Nomina Auditorum Pathologiae.

R.D. Skiwski
Antonius Rutter.
Antonius Pawłowski.
Antonius Nowicki.
Antonius Podbowicz.
Antonius Chmielowski
Franciscus Kostecki.
Franciscus Ratayski.
Franciscus Zarczyński.
Franciscus Kulpiński.
Franciscus Żukowski.
Joannes Barstch.
Joannes Kruszewski
Joannes Like.
Joannes Dawginowicz.
Josephus Zieliński.

Josephus

1788.
Lecty.

Josephus Złotopolski
Joannes Morawski
Joannes Krukowicz
Jacobus Pastolowski.
Josephus Mielinski.
Josephus Brodnicki
Casper Sielnicki.
Casimirus Skowronski
Martinus Imzinski.
Michael Kuszewicz
Vincentius Wojciechowski
Vincentius Narburtowicz
Adalbertus Rudnicki
Mathias Dębski.
Petrus Gornicki.

In Summa 31.

Collegium Morale.

Schola Literaturae.

Christophorus Idatte S.ae Th.ae Dr. Ejusdemque et Graecae Litterarum publicus Professor, Canon. Chlis. Cracovien. Scholae Principis, Regni Protonotarius, primam Institutionum Graecarum partem, quae de Articulis Nominibus, Pronominibus, Adjectivis, Comparationum gradibus verbisque tractat juvenibus linguae graecae Studiosis exponebat, iisque statim posthea explicabat insigniores Aesopi Fabellas, litteraliter primum deinde elegantius. Adultioribus verò Auditoribus suis prelegebat adhortationem Galeni ad litteras addiscendas paraeneticas Isocratis Orationes, nonnullosque egregios Homeri Locos, ad ipsas quoque Poeseos et Eloquentiae Leges expendendo et quidem tribus vicibus per hebdomadem diebus Lunae, Mercurii et Veneris horâ post Meridiem 4tâ.

Josephus Boguiecki. Philosophiae et Th.ae Dr. Ecclesiasticae Historiae Professor, hoc anni Litterarii Curriculo, tria Ecclesiae Saecula exposuit XIII.m minimum XIV. et XV.m. Adhibuit ubi opus erat sanae Orthodoxaeque Critices regulas, animadversionesq;

1788.
Luty.

lianesquè Chronologicas, Dogmaticas, Philosphicas et alias ex intimiori Philosophiæ Christianæ Sanctuario depromptas, ad illustrandas res gestas, mores, consuetudines, ritus, sanctitatemquè variis temporibus disciplinam in medium adferre non neglexit. Cujus vis Sancti monumenta, Sanctam inviolatamquè Religionis Doctrinam Pontificum Romanorum non interruptam seriem, verbo: Catholicæ, Apostolicæ, Romanæ Ecclesiæ Statum internum et externum, omniaquè, quæ memoratu fuerè digniora si non pro argumenti amplitudine, attè pro temporis præstituti finibus, facultatèq; suarum virium explicuit, atque in lucè collocavit. Prælegebat horâ 8va Matutina diebus Lunæ, Mercurii et Veneris nihil Auditorum Calamo committendo.

Nomina Auditorum Historiæ Ecclesiasticæ

Maximus	Pyszewski	Cler.
Michaël	Borkiewicz	
Lucas	Cichocki.	
Thomas	Czerwinski	Cler.
Paulus	Dwornicki	Cler.
Martinus	Zaraszkay	Cler.
Michaël	Grabski.	Candid:
Josephus	Guzowski.	Cler:
Carolus	Hergeselt.	
Adalber:	Jarkowski	Candid.
Patricius	Jankowski.	Canoni: Latevan:
Michaël	Kurnicki.	Cler:
Adalbertus	Krasiński.	
Thomas.	Kozłkiewicz	
Ignatius	Lisiecki.	Cler.
Joannes	Matulski.	Cler.
Josephus.	Poniatowski.	
Andreas.	Pawłowski	Cler.
Andreas	Smolikowski	Candid.
Michaël	Swinecki.	
Andreas	Soja	Subdiac.
Valent:	Szymalski	Cleri.
Joannes	Ufenay.	Cler.
Mathias	Węgierski	Presbyter.
Joannes	Zaleski.	

Ita Summa 25.
Martinus.

1788.
Luty.

Martinus Fiiałkowski Philosophiæ Dr. Latinam Patriam:
què Litteraturam diebus Martis et Jovis ea ratione tractabat
ut posteaquam Scopum Grammatices nexumq illius cum cete:
ris disciplinis ritè exposuisset, disseruerit primo: Num in
lingvis novas adinvenire voces liceret, et num quæ nam
technica in iis vocabula relinquenda forent, appositeque
quid Horatius ad rem in sua arte Poetica, quid Quintillia:
nus sentiret adjunxit. Dein quæ nam esset optima Metho:
dus unamquamq tradendi linguam, in seligendis hunc
in finem exemplis quæ observanda ratio? quid Cicero ad
hanc rem Tusc: Quæst. libr: 3o! quid Quintillianus Instit.
Orat. Lib. 1. Cap. 8vo sentiret? Tandem Librorum lectio:
nem ut majori cum fructu absolvatur peragendam esse
cum animadversione sedulò peracta cum maturo judicio
et cum memoria. Cum autem Tropi haud penitus perce:
:pti difficultatem hac in re quandoquè haud mediocrem
pariant quare: quotuplices ii sint, qua ratione ritè digno:
:sci queant et num omnes omninò eorum species necessa:
:riæ captu sint? inquisivit secutus hac in re Methodum
a doctissimis Viris Marsais et Condillac propositam. Dein:
:de ostendit in versione facienda ex una lingua in alte:
:ram triplicem Scopum præfigi posse in Notas perfectæ
traductionis inquisivit, ut autem hæ magis in exemplo
apparerent, in idioma Patrium transtulit Orationem Ad:
herbalis in Senatu Romano habitam prout in Salustio
extat. In tradenda eloquentia primum locum obtinuit
Narratio: hanc triplicem esse ostendit, Poeticam nempè, Histo:
ricam et Oratoriam, exemplisquè ex Ovidio de Dedalo et
Icaro, ex Livio de Mutio et Porsenna, ex Cicerone in Ver:
:rem V. desumptis illustravit, Narratione absoluta probavit
ad reddendum disertum Oratorem hæc omninò necessaria
esse, perfectam scilicet claramquè rei propositæ notionem,
pectus vimquè Mentis multum ad id conferre, plurimum
autem assiduam lectionem celeberrimorum Oratorum cum
Analysi conjunctam. Tractans autem de Stylo secutus
est dissertationem a Celeberrimo Viro d'Alembert in lucem
editam. Quibus peractis tradidit Modum conficiendæ
Orationis

1788.
Luty.

Orationis selecta sibi hac materiâ probanda: Integre Nationis rationem esse ut Agricultura ad perfectissimũ qui ad fieri potest Statum perducatur. Poësin autem aggressus de ejus Antiquitate, Scopo et proprietatibus tradidit. Reliqua in Annum proximum Scholasticum rejecit. E Classicis Autoribus hic convertenda in Vernaculum Idioma suscepit. Ex Quintilliano comparationem Ciceronis cum Demosthene, Orationem Ciceronis pro Milone, Virgilii Aeneidos duos priores Libros, Selectiores Odas Horatij. Lyricorum Poëtarum facile Principis, nec non ejusdem Poëtæ Carmen didacticum de Arte Poetica. Ut autem tanto majorem Instituti Academici Candidati è lingua latina fructum caperent Orationes è classicis Oratoribus Polonis decerpait, e quarum numero fuêre Oratio Serenissimi Stanislai Augusti pro Regicidis. Chotkiewicz Supremi Exercituum Ducis in Expeditione ad Chocimum adversus Turcas. Joannis Przyębski Vicecancellarii Regni ad Danam, Reginam Poloniæ et nonnullæ alia, quas culta puraq; latinitate donandas suis Auditoribus commendavit

Nomina Auditorum Eloquentiæ.

Franciscus	Dziekanowicz	Candi.
Michaël	Grabski	Cand.
Josephus	Juzowski.	
Paulus	Jerzykowski.	
Adalber.	Jankowski	Candid.
Ignatius	Jaślikowski	Candid.
Adamus	Kopiciewski.	Candid.
Martinus	Klosowicz	Candid.
Xiacinthus	Kuhliński	Candi:
Michaël	Komorowski.	
Patricius	Koniewicz.	
Michaël	Kostkowski	Candid.
Modestus	Kabziński	Candi.
Gratianus	Litynski	Ord. S Basilii
Simon	Majewski.	Candid.
Joannes	Artowski	Candid.
Vincentius	Astrowski	Candid.

Augustinus.

1788.
Luty.

Augustinus	Przybylski	Ord. S. Basilii
Franciscus	Rycharski	Candid.
Martinus	Smukrowicz	Candid.
Andreas	Smolikowski	Candid.
Adalber:	Swidlicki	Candid.
Josaphatus	Wysiekierski	Candid.
Franciscus	Waydner	Cand.
Mathias	Zaiączkowski.	—

In Summa 25.

Biblioteka

Jacek Przybylski Prefekt Biblioteki i Professor Starożytności zostawszy Prefektem w Roku Szkolnym z 1784. na 85. opisał był w tymże samym Roku własną ręką Inwentarz Gmachu, Manuskryptów, Książek, Obrazów, osobliwości, Sprzętów i Katalogów Biblioteki publiczney, tudzież pomnieyszych Bibliotek po różnych Domach Akademickich rozrzuconych i dla publicznego użycia do pryncypalnego Wazonu przeznaczonych. Ułożył iak można było nayporządniey niekompletowane Kollekcye Monet i Medallów, i Katalóg onychże Chronologiczny z opisem każdey Sztuki sporządził. spisał przeszło tysiąc Woluminów różnego objektu Książek, które rozsypane po Wazonie pryncypalnym ieszcze niebyły w Katalogi wciągnione. Zamierzał dalsze roboty na rok następuiący z 1785. na 86. kiedy na mocy Rezolucyi P. Kommissyi przedsięwziąwszy Wojaż za Granice na początku tegoż roku zostawił iey Bibliotekę z Jey Inwentarzami i Kluczami w ręku Delegowanych od Szkoły Gtt. JXX. Kolendowicza i Garyckiego, którzy wkrótce po iego odjeździe w Rapporcie przed Szkołą Gtt uczynionym, i w iey Protokuł wciągnionym dostatecznie te Prace przełożyli, a w pułroku potym gdy się rozpoczęła Wizyta Szkoły Gtt. nowi Delegowani do Biblioteki od JWo. Kommisarza Wizytatora, JXX. Putanowicz, Bogucicki i Jezierski w Sprawie zdaney o Stanie Biblioteki też prace wyiaśnili i potwierdzili.

Powróciwszy.

Powróciwszy z Zagranicy Bibliotekarz przy końcu Miesiąca Października roku Szkolnego z 1786. na — 87. po krótkim spoczynku odebrał Bibliotekę z Jey Katalogami i Kluczami w stanie w którym ią był zostawił, tak w niczym nie: tkniętym ani poprawionym, iż same Regestra Bibliotekę przeświadczaią, iako iey potrzeby wyiąwszy Ponsze offi: cyalistów w roku Szkolnym z 1785 na 1786. nie zgoła nie: kosztowały.

Niżeli przystąpi Bibliotekarz do przełożenia co robił w roku 1786. na rok 1787. ma sobie za pierwszy obowią: zek wyrazić wdzięczność P. Kommissyi za taską: wą gratyfikacyą, którą go po powrocie z Wojażu w ie: dnym roku do Niemiec, Włoch, Szwaycaryi przedsięwzię: tego i skończonego obdarzyć raczyła. Niemoże zaś inaczey dowodzić swoiey wdzięczności ku Zwierzchności dobroczyn: ney iak dwoiąc usilowania i gorliwości w pracach swoiey Professyi, które miał iest pełnić pod oświeconym rządem.

Przez Styczeń, Luty, i Marzec ponieważ Biblioteka Krakow: ska od niepamiętnych czasów nigdy w zimie nieybywa otwierana chyba dla nadzwyczaynych Gości, ato dla tego że będąc ograniczona w iedney Sali wielkiey, niema za: dnego ciepłego ustępu, gdzieby albo Goście mogli czytać wy: godnie, albo prace iakie Bibliotece użyteczne być przedsię: wzięte, ani może być otwieraną, póki na przestrzenio: ną niebędzie, spisał Bibliotekarz 1176. wybranych i cał: kowitych Książek z Biblioteki po śp Grabowskim Biskupie Warmińskim od JOzia Jmci Prymasa nabytey i Akade: mii darowaney, która w tymczasie z Warszawy do Kra: kowa sprowadzona była, i robotę takową dla niedostat: ku pomocników i oszczędzenia iednego tylko przy Bibliotece odjmitka ad lat 8. za ubogą pensyą złt. 500. służącego, po największey części własną ręką wykonał z przykrym i szkodliwym zdrowiu swoiemu uciskaniu się w swym ciasnym i nayniewygodniejszym mieszkaniu.

Od dnia 15to Kwietnia aż do Wakacyi otwierana była Biblioteka dla wygody publicznej regularnie dnia każdego

Niedziele

1788.
Luty. Niedziele tylko i Swięta wyiąwszy, zrana przez godzin 3. to:
iest od 9. do 12. i po obiedzie przez godzin tyleż to iest od
2. do 5. w tych godzinach służeni byli wszelkiego Stanu
Goście chcący czytać, podawane mieli Książki w jakimkol:
wiek Objekcie one z Katalogów podane mieć żądali, mieli
pod ręką inkaust i piora do czynienia excerptów, iakie
im się czynić zdawało, i odbierali od Bibliotekarza Rady i
pomoce, jakich od Bibliotekarza potrzebować mogli w poszu:
kiwaniu monumentów i erudycyi. Oprócz 36. godzin na ty:
:dzień przez Miesięcy 4. które Bibliotekarz zwyczaynie Usłu:
:dze Publiczności poświęcał, a które robią Summę godzin w
tym roku 576. nie odmówił Bibliotekarz w żadnym cza:
:sie wśród zimy nawet i w żadney godzinie dzienney Oso:
:bom Dystyngowanym, Cudzoziemcom lub obywatelom, któ:
:re w ciągu roku szkolnego zgłosiły się do niego z chęcią
zwiedzenia Biblioteki publiczney, i każdą wprowadzał,
daiąc sprawę z Historyi monumentów, które bydź mogły
wiadomości godnemi, częstokroć przez godzin 2 lub 3. w
miarę ciekawości odwiedzaiących z należytą dla każdego
Stanu attencyą i satysfakcyą. / W Kwietniu wprowa:
:dził Bibliotekarz do pryncypalnego Wazonu spisane
przez siebie w zimie Książki od JO Xcia Jmci Prymasa
darowane, i ułożył ie w Szafach iak można było iuż
tak zacieśnionych, iż odtąd niezostaie mieysce próżne,
gdzieby można co ważnego postawić, i póki nie przyidzie
kiedy do przybudowania Sali nowey, która może się łą:
:czyć z teraźnieyszym Wazonem, zapuściwszy ią w ogród
Kollegium Jagellońskiego, i która może mieć długości łokci
27. a szerokości 7. niemasz innego sposobu zaradzenia miey:
:scu na Książki albo stare mogące bydź przebrane z Biblio:
:tek mnieyszych Poakademickich i Po Jezuickich, albo no:
:we maiące kiedykolwiek przybywać, tylko Manuskrypta
i osobliwości w Szafach Wazonu zastępuiące w osobnych
Gabinetach umieścić.
W Maju pewien był Bibliotekarz z urzędu swego zacząć
w Bibliotece dawać lekcyą dodatkową Starożytności, ale

naypród

1788. Luty.

Nayprzod: że w Patencie Bibliotekarskim dołożone miał wy:
raźnie, iż takową lekcyą miał dopiero zacząć z rokiem
Szkolnym z 1788. na 1789. a to w Patencie otrzymanym
wtedy, kiedy Wojaż iego zamierzony był na trzy lata.
Powtóre: Że powróciwszy na początku roku Szkolnego,
z którego tu sprawę daie zastał już Etat Szkoły Głównej
ułożony, w którym lekcya Starożytności opuszczona była.
Potrzecie że odebrawszy łaskawą gratyfikacyą od P. Kom:
missyi za koszta w swey podróży łożone, niesądził w
tym czasie potrzebą dopomnieć się o pensyą za lekcyą do:
:dathową, do którey niebyło przygotowanego Gabinetu Staro:
:żytności przynaymniey w Kopersztychach i Napisach, tudzież
w kompletowanych Kollekcyach Numismatyki, o która ocze:
:kiwała nadgrody dodathowey, iak wszystkie lekcye dodatho:
:we przy Katedrach pryncypalnych. Na ostatek że rok ten
pamiętny Bytnością Nayiaśnieyszego Pana w Krakowie
wyciągał po Bibliotekarzu różnych zatrudnień, które wol:
nego czasu potrzebowały. Z tych powodów uwolniony został
Bibliotekarz w tym roku od dawania lekcyi Starożytności,
a zaradzenie o tym na rok przyszły odłożone zostało.
W tym samym Miesiącu przedsięwziął Bibliotekarz Re:
formę Katalogów Biblioteki, dotąd bardzo nie porządnie i
nie czytelnie spisanych. Zrobił Systemma w celu ich
przelania podług którego podzieliwszy na 15. ogulnych klass
Objekta Książek wyciągnął z starych Katalogów do każdey
z 15. klass alfabetycznym porządkiem Imiona Autorów
i uszykowane własną ręką z wielką pracą do kopiiowa:
:nia one podał wraz z tytułami Książek w nowy Katalóg
na 15. Voluminów podzielony. Na początku Miesią:
:ca Czerwca co bydź mogło naypotrzebnieyszego czy w Repe:
racyach Gmachu Biblioteki, czy w odmianie lub pomno:
:żeniu sprzętów, iako to stołów, krzeseł, i narzędzi pisar:
:skich, to wszystko troskliwie sprawił Bibliotekarz, i dał
postać Bibliotece dosyć przyiemną, odjąwszy iey co w niey
mogło bydź nieużytecznego lub rażącego. W tymże czasie
z Woli:

1788.
Luty.

zwali i za Pomocą Jaśnie Wielmożnego Rektora wprowadził Gabinet Pism peryodycznych, to iest Dzienników i Gazet we wnątrz Wazonu Biblioteki, i odtąd te pisma nietylko od samych Osób Szkoły Głównej iak przedtym, ale też i od Kandydatów i od obcych z wielkim pożytkiem i ukontentowaniem zaczęły bydź czytane w Bibliotece. Takowy Gabinet potrzebuie także osobnego mieysca, aby mógł bydź przez cały rok Szkolny użytecznym.

Między śladami Wiekopomney Przytomności Nayiaśnieyszego Pana w Kollegium Jagellońskim naydroższy zostałsię w Bibliotece Publiczney, wtoż Kollegium uwiązaney, w zaszczycie Biblioteki, którą Nayiaśnieyszy Pan na dniu 16. Czerwca dobrotliwie zwiedzić raczył, miał to uczęśnictwo Prefekt, iż przy sprawie zdawaney z monumentów miał honor prezentować Nayiaśnieyszemu Panu Starożytną Metrykę, w którey Jmiona swoie zapisywali Dawni Krolowie i naypierwsze Narodu Familie Bibliotekę Krakowską odwiedzaiące, gdzie konserwowane są z uszanowaniem i z opisami tak rzadkich pamiątek Jmiona Nayiaśnieyszych Poprzedników JEGO. Kr. Mości: Henryka Walezyusza, Stefana Batorego, Zygmunta III. Władysława IV. który się był wpisał maiąc lat 14. i Jana III.go gdy powracał z wyprawy Wiedeńskiey, i gdzie Nayiaśnieyszy Pan raczył swe Nieśmiertelne Jmię własną Ręką napisać: Stanisław August Król.

Książka ta zaniedbana była od wstępu na Tron Augusta II. aż do Reformy Nauk w Narodzie, a dopiero od Bytności Nayiaśnieyszego Pana w Krakowie zaczęła bydź zapisywana porządnie, i stała się naydroższą Biblioteki Książką. Tey Książce nadto, w którey po Piotrze Myszkowskim Biskupie Krakowskim żadnego z Kanclerzów Akademii Jmienia niemasz, dostało się na Dniu 27. Czerwca bydź ozdobioną Jmieniem JOXcia Jmci Michała Poniatowskiego, Prymasa Królestwa, Administratora Dyecezyi Krakowskiey, Prezesa Kommissyi Edukacyi Narodowey.

1788. Luty.

Narodowey i naydobroczynnieyszego Konserwatora i Kancle:
rza Akademii, a do szanownych dla Stanu Akademickiego
Jmian Kommisarzów Edukacyi Narodowey JOXcia Jmci
Ignacego Massalskiego Biskupa Wileńskiego, JWo Jgna:
cego Potockiego dziś Marszałka No Littº w roku 84.
JOXcia Jmci Adama Czartoryiskiego Generała Ziem
Podolskich i JWo Felixa Oraczewskiego w 1786. zapi:
sanych, przyłączył rok 1787. Imie JWo Joachima Chre:
:ptowicza Podkanclerzego Litewskiego.

W Miesiącu Lipcu zaczęły bydź kontynuowane Wolu:
mina nowych Katalogów Biblioteki już co do rozłożenia
i napisów rubryk wygotowane pod dozorem Bibliote:
karza.

Wydatki na Bibliotekę Krakowską w roku 1786. na
1787. były następuiące.

Pensya Bibliotekarza	Złł.	4000.
Pensya Adjunkta	Złł.	500.
Pensya Stróża Biblioteki	Złł.	200.
Nakład na nowe Katalogi ..	Złł.	948.
Na reperacye, Sprzęty, i drobne sprawunki		230-14.

Summa Ogulna Złł. 5878.-14.

Należało tu przyłączyć potrzeby Biblioteki i prożby o iey
opatrzenie wyszczegulnić, ale gdy już P. Kommissya raczyła
na początku roku Szkolnego 1787. na 88. zaradzić i rozprze:
strzenieniu Biblioteki przez przydanie mieysca na salę do czy:
tania zimową i na Gabineta Pism Peryodycznych, Manuskryptów,
Osobliwości, tudzież na Kancellaryą i mieszkanie Bibliotekа:
:rza, zostaie Bibliotekarzowi nayżywsze oświadczyć dzięki
P. Kommissyi, czego zaś ieszcze dla dobra i wzrostu teyże
Biblioteki potrzeba, to JW. Wizytator ma sobie przełożone,
i to jako Rektor przez troskliwą opiekę, którą ma nad
wszystkiemi własnościami Akademii, naylepiey zna i czuie,
a jako Kommisarz nayberstronniey swoiemu P. Kollegium
donieść może i nayszczęśliwiey za Radą Jego wskutkować.

Schola.

1788.
Luty.

Schola Iuridica.

Antoni Popławski Filozofii i Prawa Obojga Doktor, Prawa Natury i Politycznego Professor publiczny. Po wyłożeniu nie. których naypotrzebnieyszych fundamentów ku oświeceniu Młodzieży w Prawie osobliwie, co się tyże spraw Moralnych i fizycznych Człowieka, iego wolności, Boga iako Naywyższego Prawodawcy Natury i granicy rozumu Człowieczego, i tym podobnych poprzedniczych praw podał całe Prawo Natury na porządku naturalnym zasadzone. W tym przykładzie z nadanych od mądrości Boskiey sił Człowiekowi i potrzeb wyprowadzitysię naturalne i nieodmienne, a osobie każdego służące należytości i powinności zastanawiaiąc się nad ich związkiem potrzebą i słusznością nieodbitą, zkąd dałasię poznać nadana Człowiekowi własność i wolność, i tychże darów cel, użytek i stosowne do natury Człowieka ograniczenie, aby nikt iedon drugiemu niebył na przeszkodzie i krzywdzie, ale owszem na pomocy i użyteczności wzaiemney. Zrozstrząśnienia potrzeb i sposobu onym dogadzania wytłożyła się Cnota Wstrzemięźliwości i miara onejże, iako także istotna sprawiedliwość i dobroczynność z wyrozumiałych pierwey osobiętych należytości i korrespondiących onymże powinności. Słowem w całey osnowie takowych praw do tego się iedynie zmierzało, aby na rozum Młodzieży przekonywaiącą została, że podług nadanego od Boga prawidła żyiąc wstrzemięźliwie sprawiedliwie i dobroczynnie iest to iedno co żyć szczęśliwie. Taż cała Nauka nie dawała się tylko na samę spekulacyą, ale wszystko do praktyki życia podług rozmaitych względów i stosunków była przykładane. Co się tyże Prawa Politycznego na tenże rok Szkolny przypadaiącego i to całe podało się tym materyi obszernej o Podatkach, która się odnosiła do Ekonomii Politycznej. Przebiegłszy nayprzód rozmaite Stany życia ludzi nim przyszli do wynalazku Rolnictwa, wziął się za wzór ieden w ogólności Naród w życiu rolniczym iuż postawiony. Z nieuchronnych na ówczas potrzeb iego wyciągnęła się nayprzyższa Władza Narodowa i w iey postanowieniu iedyny cel, który iest iak nayściśnione ubezpieczenie

1788. Luty.

czenie własności i wolności wszystkich i każdego, z czego okazały się dostatecznie istotne należytości i powinności między nią i Narodem zachodzące, czyli iak my zowiemy Polityczne Obowiązki. To w szczegulności rozbieraiąc mówiło się o tym co są Ustawy Krajowe, i co wyrażać w sobie powinny aby się niestały przeciwne istotney sprawiedliwości i dobru Krajowemu? Które są niechybne powinności władzy Sądowey, iaka granica Prawodawczey? Które potrzebne zawsze w Kraju urzędy? Czyli Magistratury do wewnętrzney Administracyi przywiązane, przez co exekucya Praw stać się może skuteczną i niechybną? przez co i jak osobisty interess władzy Naywyższey, ma bydź raz na zawsze przywiązany nie rozerwanie do całości Interessu Narodowego. Jak w to wszystko skutecznie wpływa powszechna Narodowa Instrukcya, i na czym ona zawisła? Które to i tym podobne Materye że były traktowane zaświadczaią podane propozycye na 14. Examinach Kandydackich. Rozbierane ieszcze były znajome gatunki rządów, i co który z nich ma w sobie dobrego lub złego, który także zdaie się bydź nayprzyzwoitszym rolniczemu Narodowi, który nayblizey przystępuiący do jedności i Społeczeństwa w zachodzących związkach między Narodem i iego Zwierzchnością? Czyli nakoniec może bydź doskonałość rządu zasadzona na samym kształcie onego? Nieopuściły się także i te arcy potrzebne w Polityce wiadomości choć przeciwne panuiącym Opiniom? iako to: że istotna sprawiedliwość maiąca się zamykać w Ustawach Krajowych, nie iest bynaymniey arbitralna, że podległość Zwierzchności i iey sprawiedliwym Ustawom zgadza się z przyzwoitą Człowieka Wolnością bez iey naruszenia, że między innemi srzodkami naypierwszym i naylepszym iest prawdziwa Instrukcya Narodowa, kiedy przychodzi zakładać, lub poprawiać Rządy Narodu i Jego Losy. Dawał swe lekcye od 8. do 9. w Poniedziałki, srzody i piątki pozwalaiąc Uczniom Sexternow do przepisywania.

Imiona

1788.
Luty.

Imiona Uczniów Prawa Natury i Politycznego.

Adolf.	Adamski		
Michał	Biling.		
Jacek	Drelinkiewicz		
Woyciech	Jaziński	Kano:	Lateran.
Ignacy	Jaślikowski	Kand.	
Jakub.	Janikowski.		
Eustachi	Kitanowicz		
Jacek	Kukliński.		
Gracyan	Lityński.	Bazylian	
Alexand.	Markowski		
Szymon	Maszczykowski		
Karol.	Miaskowski		
Teodozy.	Anyszkiewicz		
Wincenty	Ostrowski	Kand.	
Augustyn	Przybylski.		
Franciszek	Rycharski	Kand.	
Paweł	Szreybrowski	Kano:	Lateran.
Paweł	Sławiński.		
Xawery	Szaniawski	Kleryk	
Woyciech	Swidlicki	Kand.	
Antoni	Scheidt.		
Jakub	Tomaszewski		
Stanisław	Toryani.		
X. Franciszek	Wieliczko.		
Kazimierz	Woźniakowski.		
Jozef.	Zalewski.		

In Summa 26.

Bonifacius Garycki S.ae T.ae et U.J. D.r Juris civilis Romani Professor. Postquam Historiam Legum Romanarum ab Urbe condita, ad tempora Nostra, et Institutiones Justiniani Imperatoris ut potè primam partem ex Corpore Juris civilis per biennium exposuisset, tandem Pandectas alteram partem ex eodem Corpore tanquam fonte uberrimo, de quo unà cum cæteris Gentibus Nostra etiam suas leges plerasq; deprompserat per biennium quoquè tradendas auspicatus est. In præmio Pandectarum de Justitia ut pote fine Legum quem sibi Justinianus proposuerat disseruit, et in hocce præmio de origine Juris, de Legibus, Senatûs Consultis, longa con-

1788.
Lutg.

:uetudine, Constitutionibus Principum, tandem in ipso ope:
:re, de Personis, de rebus et Actionibus, seu modo restituendæ
proprietatis secundum ordinem Justiniani tractavit. In:
toto autem Leitianis Cursu id potissimum intendebat, ut
planè Unusquisq; videret quid Justinianus rectè et confor:
:miter conservandæ proprietati Personali, Mobili et fundi,
quid libertati humanæ, in acquirendo et fruendo, atq; toti
Ordini Naturali et Sociali consentaneum, quid verò ex ar:
:bitrio et Societati humanæ, suoq; imperio perniciosum
legibus sanxerat. Prolegebat diebus, Martis, Jovis et Sa:
:turni ab hora 9. ad 10. sabatquè Auditoribus Sexterniones
ad perscribendum.

Nomina Auditorum Juris Romani.

Lucas Cichocki
Michaël Grabski Cand.
Thomas. Grochowski Cand.
Adalbér. Jarkowski Cand.
Iacobus Janikowski
Adamus. Kopijewski Candid.
Martinus Klozowicz Candid.
Ignatius Lisiecki Clericus
Joannes Lempicki Cler.
alexand. Markowski Cand.
Leodocius Anyszkiewicz
Vincentius Ostrowski Cand.
Josephus Perzanowski Presb.
Andreas Pawłowski Cler.
Joannes Swiątecki.
Jacobus Tomaszewski.
Josaphat Wysiekierski
Josephus Zaleski.

In Summa 18.

Valerianus Bogdanowicz J.U.D. Ecclesiasticus publicus Pro:
:fessor, inchoando Prælectiones suas a Principiis Juris, et exinde
deductus Leges seu Constitutiones Ecclesiasticas, quæ Personas, earū
actiones, res et Judicia concernunt, instituit imprimis Ordi:
:nem integri Cursus per biennium absolvendi, eumq; in tres
partes.

1788.

Luty. partes divisit. Prima principia Juris, Leges exindè promanantes, Earum Collectiones Usum et Auctoritatem continet, altera Personarum Ecclesiasticarum jura et Obligationes, illarum Actiones, et poenas delictis accomodatas. Tertia res Ecclesiasticas, Spirituales et Temporales unà cum Tractatu Contractuum comprehendit. Quarta de Judiciis separatis, prolectionibus et à distincto Professore traditum.

In prima Prolectionum Parte statuit 1mo Pro Principiis Juris Ecclesiastici, Jus Naturae, S. Scripturam, Traditionem, SS. Patres, Decreta Conciliorum, SS Pontificum, Consensus Praesulum, extra Conciliaris, ac dein Sanita Supremae Potestatis Civilis, circà fuendam et promovendam Religionem, circà disciplinam, Jura Personas, et res Ecclesiasticas, quidvè Juris et Auctoritatis haec omnia in Jure Nostro sortiantur abundè explicuit. 2do Egit de Legibus seu Constitutionibus Ecclesiasticis generatim sumptis, videlicet de earum divisionibus, stabilitate et proprietatibus, de modo et Auctoritate eas ferendi, promulgandi, obligandi, et alia id genus: speciatim verò de Rescriptis Ecclesiasticis, Privilegiis, Collegiorum Statutis, de Lege non Scripta seu Consuetudine, de modis quibus Leges Ecclesiasticae interpretari ac ultimo solent cessare. 3tio Recensuit diversas Legum Ecclesiasticarum Collectiones, harum Usum et Auctoritatem.

In altera Juris Parte exponit 1mo Jura et Obligationes omnium Personarum Ecclesiasticarum videlicet Romani Pontificis, Cardinalium, Legatorum Sedis Apostolicae, a Latere Nati, et Missi, seu Nuntii Apostolici, Patriarcharum, Primatum, Archiepiscoporum, Episcoporum, horum Coadjutorum, abbatum et eum successione, Vicariorum in Spiritualibus, seu officialium Generalium et Foraneorum, Vicariorum in Pontificalibus seu Suffraganeorum, Personarum Ecclesiarum Cathedr. seu Archidiaconi, Archipresbiteri et Penitentiarii, Personarum Capitularium Cathedr. et Collegiatarum Ecclesiarum seu Praepositi, Decani, Primicerii id est Cantoris, Custodis, Scholastici, Canonici Theologi, aliorumque simplicium Canonicorum, Decanorum rurabium, Parochorum eorum Vicariorum perpetuorum et amovibilium, Clericorum Majorum et Minorum ordinum ac ultimo regularium

Earum

1788. Luty.

regularium. 2do Prælegit de Actionibus Personarum Eccle:
siasticarum, vocationi Sacerdotali disconvenientibus, quid:
-rè Jure Nostro sit sancitum, circa vitam et honestatem
Clericorum, Continentiam et fugam a Negotiis Sæcularibus,
venationem, temperantiam ab esu et potu immoderato,
choreanum, tabernarum et aliorum id generis frequentaõnem
satis recensuit. Ultimo cum sat temporis superesset, huc
retulit huc retulit tractatum, egitq; de Actionibus Persona:
:rum Ecclesiasticarum per Pacta et Contractus Obligatorios, ac
imprimis de Pactis et Contractibus generatim sumptis in
specie autem de gratuitis et onerosis. In prima eorum
Classe exposuit, de Donationibus, Testamentis, legatis, fi:
dei Commissis, Codicillis, de Successionibus, ab intestato, de
mutuo commodato, Deposito, et Precario. In altera de Per:
mutationibus, Fœnore, locato, conducto, emptione, venditio:
:ne, de Contractu reemptionali vulgo Widerkaff, de Feudo,
et Emphiteusi, de Modis Pacta et Contractus firmandi,
videlicet per triplicem usitatam cautionem: pignoran:
tiam, fidejussoriam et juratoriam: tum demum de mo:
dis solvendi obligationes Pactitias et Contractuales, nempè
mutuo utriusq; dissensu, alterutrius paciscentis perfidia,
re in specie debita absq; culpa et dolo pereunte, lapsu
temporis, Status mutatione, conditionis defectu, solutio:
:ne, compensatione, oblatione debiti, ejus confusione, cessio:
:ne crediti, præscriptione et transactione. Prælegebat die:
bus Lunæ, Mercurii et Veneris ab hora 3tia ad 4tam dabatq;
Sexterniones ad transcribendum.

Nomina Auditorum Juris Canonici.

Franciscus Ankwicz Presbyter.
Mathias Bierzyński Diaconus
Antonius Borzęcki Cleric:
Antonius Brzeźnicki Cleri:
Mathias Bodziański Clericus
Maximus Byszewski Cleri:
Joannes Boczek.
Michaël Borkiewicz Cler:
Cantius Bartoszek Cler.

Joannes

40.

1788.
Luty.

Joannes Berzowici Cler.
Thomas Brzydzinski Cler.
Lucas Cichocki
Thomas Czerwinski Cler.
Adalbert Czarlęski Cleric:
Paulus Dwornicki Cleric:
Stanislaus Jindzinski Diacon.
Andreas Iraczynski Cler.
Martinus Iranaszki Cler.
Petrus Gliszowski Cler
Josephus Guzowski Cler.
Bartholom: Jańczy Cleric.
Patricius Jonkowski Cano: Lateran.
Jacobus Janikowski
Martinus Kolatowicz Cler
Paulus Korczynski Cler.
Michaël Kurnicki Cler.
Casimirus Kozłowski Cler.
Felix Kozielski Cler.
Mathias Kosowicz Cler.
Eustachius Kitanowicz.
Paulus Kawski Cler.
Michaël Komorowski Cler.
Ignatius Liśicki Cler.
adalbert: Lisowski Cler.
Joannes Lempicki Cler.
Joannes Matulski Cler.
Casimirus Majowski Cler.
Simon Maszczyłowski.
Simon — Niwicki
Theodo: Anyszkiewicz
Ignatius Olkwinski
Mathias Ozaistowicz
Sebastian: Pawłowski Cler.
Josephus Przanowski Presbyt.
Joannes Piątkowski
Andreas Pawłowski Cler.
Martinus Stawiński Cler.
Xaver: Szaniawski Cler.
Joannes Swiątecki.
Joannes Szropiński Cler. andreas

1788.
Luty.

Andreas Soia Sub Diac.
Franciscus Słoniński
Blas: Sroczyński Cler.
Valenti: Szymalski Cler.
Nicolaus Traczewski Presby.
Joannes Venay Cler.
Thomas Wilamowicz
Mathias Węgierski Presb.
Franciscus Wieliczko Presb.
Joannes Zalewski.
Stanislaus Zagrodzki Sub Diac.

In Summa 61.

Stanislaus Minocki S.ae T.ae et W.J. D.r Canonicus Cathedr: Cracovien. et Processus Iuris Fori Spiritualis Profr. Anno elapsô praeprimis finivit Doctrinam Theorico-Practicam de Processu Fori Spiritualis primae Instantiae. Tandem tradidit Doctrinam de Processu in Judicio apellationis formando, Feriis 3.a 5.a et diebus Sabbati hora 10. ad 11. Et quidem Sectione 1.ma de Probationibus tam in genere quam in specie quae et quales de Iure dantur? et quomodo conquiri debeant? De praxi expediendarum variarum Commissionum et inquisitionum. De exceptionibus contra quasvis Probationes illegales, de Replicationibus, Duplicationibus, triplicationibus et quadruplicationibus. Sectione 2.da de Sententiis et re judicata, nec non de executione earumdem. De Remediis Juris Extraordinariis videlicet, de restitutione in integrum, repositione Decretorum, nec non ordinariis videlicet de Apellationibus Ubi, quomodo et quando sunt interponendae? et admittendae? Finita doctrina de Processu primae Instantiae, tradidit aliam de Processu secundae Instantiae, seu coram Judice Apellaõnis formando ubi fuit. Pars 1.ma De Conquisitione Actor. de Remediis Juris, Sublevationibus, Compulsorialibus, nec non de gravaminibus. De Introductione et Prosecutione Causae in Judicio Apellaõnis. Pars 2.da de Attentatis et Innovatis, de exceptionibus contra Appellationem et gravamina, nec non de Replicationibus contra hasce

Exceptiones.

1788.
Lutty. Exceptiones, de Articulis et Testibus Novis producendis et formandis Exceptionibus contra novos Testes et Articulos, nec non de Replicationibus ad easdem exceptiones. De Praxi Commissionum et Inquisitionum novarum a Judicio Appellationis designandarum et expediendarum.
Pars 3.tia de Sententiis, Stylo, Praxi et formis Sententiarum Judicii Secundae Instantiae, nec non de Executione earundem, denique, de Appellationibus a Sententiis gravaminosis in Judicio Appellationis prolatis. Omnia haec Auditoribus ad transcribendum data sunt.

Nomina Auditorum Processûs Fori Spiritualis

Maximus	Pyszewski	Cler.
Franciscus	Demin.	
Mathias	Dziewanski	Presb.
Jacobus	Janikowski.	
Ignatius	Liscinski.	
Joannes	Lempicki	Cler.
Josephus	Minoszewski	
Theodos.	Onyszkiewicz.	
Josephus	Perzanowski	Presb.
Franciscus	Rychwalski	Cand.
Adalbert.	Renner.	
Xavier.	Szaniawski	
Stanislaus	Swietanka.	
Joannes	Swiazeski	
Joannes	Tokarski.	
Nicolaus	Trawinski	Presb.
Mathias	Wegierski	
Franciscus	Wisniewko	
Stanislaus	Zagrodzki	Subdiacon.

In Summa 19.

Schola Theologica.

Vincentius Smaczniński Phl.ae et Sc.ae Th.ae Dr. Sacrae Scripturae Professor Publicus, diebus Lunae, Mercurii et Veneris ab hora 9. ad 10. Cursum Sc.ae Scripturae N. Annorum spatio continuandum inchoavit, praemissaj prius Dissertatione de

1788.
Luty.

de Characteribus divinæ Revelaõnis, ex quorum accurata No-
:titia facile dignosci poterant tot ficta fraudulentaque, in
rebus Religiosis ac Politicis Callidiorum hominum inspiratio-
nes, constitujq; quomodo Theologia atque Gentilium Super-
stitio indè manans Universum genus humanum crassa
errorum involvit caligine, monstruosque potiùs crudelitatis,
impudicitiæ, alionumq; criminum quam Deos colendos sectan-
dosque Mortalibus proposuit. Incredulorum etiam Objectio
:nes solutæ sunt, quas contra divina Oracula celesti consi-
lio Moysi cæterisque Sanctissimis veteris atque novi Testa-
menti Viris data fuerunt, quo magis rerum in utroq; Te-
stamento contentarum Fides concilietur, pietasq;, veritas,
et sanctitas revelatorum dignoscatur. Quo peracto expli-
canda hoc Anno assumpsit Notabiliora, quæ secundum teno-
rem Sacrarum paginarum ab ineunte Mundi ætate, ad
obitum usque Moysis Primi Hebræorum Legislatoris, ac utri-
:usq; Reipublicæ tam Sacræ quam profanæ Instauratoris ge-
sta sunt, adhibitis ubique ac in adjumentum vocatis veterum
Ecclesiæ Patrum, alionumq; Clarissimorum Virorum Senten-
:tiis, Geographicis item Chronologicis atque Criticis Observatio-
nibus, ut ea loca, tempora et personæ in quibus insigniora
Generis humani monumenta relicta sunt Auditorum oculis
subjecta conspicerentur. Uberior tamen Vindicatio Legum
a Moyse sanctarum quæ Pentateucho continentur facta
est ad retundendos profanorum hominum conatus, qui in-
:deliam in Legibus condendis, ordinanda Republica, guber-
:nandi æquitate, ac conservandis Populis in Hebræorum Le-
:ge Summa Animi iniquitate ostendere adnituntur. Expo-
:sita est ad extremum anticipata quarundam, rerum, urbium,
locorum et Personarum Narratio, his 5. Libris Moysis conten-
:ta, quæ nisi explicatione immotescerent difficultatem legen-
tibus facerent, imperitioribus verò dubitandi occasionem
præberent. Hæc omnia quæ in Prospectu Lectionis Sæ
Scripturæ pro Anno 1786. in 1787. data sunt, Auditoribus
exposita fuêre, traditis ad perscribendum, amplioribus Pro-
:legomenis, quæ facem prætulere ad clarius et facilius in-
telligendum Pentateuchum, quin et Universam Scripturam,
reliqua secundum Textum Sacræ Scripturæ lecta et explica-
:tionibus.

1788.
Lutz.

tionibus Commentarii instar illustrata fuêre, adhibitis ubique selectionibus Clarissimorum Virorum Sententiis super rebus in utramque disputatis.

Nomina Auditorum Sae Scripturae.

Mathias	Bierzyński	Diacs.
Antonius	Borzęcki	Cler.
Antonius	Brzeziecki	Cler.
Mathias	Bodzianski	Cler.
Joannes	Boczek.	
Michael	Borkiewicz.	Cler.
Cantius	Bartoszek	Cler.
Thomas	Brydzinski	Cler.
Lucas	Cieloecki	
Andreas	Trączyński	
Martinus	Franaszkay.	Cler.
Josephus	Guzowski.	
Martinus	Grapka	
Bartholom:	Jańczy.	
Joannes.	Janocińśki.	
Joannes	Jaromin.	
Patricius	Jankowski	Can: Latwan.
Joannes	Kozłowski.	
Martinus	Kolatowicz.	Cler.
Paulus	Korczyński.	
Casimirus	Kozłowski.	
Andreas	Kozimski	
Felix	Kozielski	
Mathias	Kossowicz.	
Ignatius.	Lisiecki	
Joannes	Niedzielski	
Ignatius.	Oliwiński.	
Mathias	Ozaistowicz	
Sebasti:	Pawłowski.	
Joannes	Pawełczyk	
Andreas	Pawłowski.	
Martinus	Stawiński	
Clemens	Słoniński.	
Franciscus	Słoniński.	
Blas:	Sroczyński	
Thomas	Wilamowicz.	

Joannes.

1788.
Luty.

Joannes Zalewski.
Joannes Zaporski.
Antonius Zadecki

In Summa 39.

Josephus Szabel Sae Tae Dr et Profr publicus, Canonicus Cathlis Plocensis, Collegii Moravis Preses. Dogmata fidei exponebat, diebus. Martis. Jovis et Saturni, abhora 8. ad 9.m Continuando videlicet cursum triennio confici endum Anno elapso inchoatum, tradidit preprimis Doctrinam de SS. Trinitate tam in communi ostendendo tres SS. Personas unam habere essentiam, quam in particulari de unaquaq; Persona probando Patrem a nullo, Filium a Solo Patre. Spiritum autem Sm à Patre Filioque procedere, et tam Filium quam Spiritum S. verum Deum Patriq; coæternum coæqualem et consubstantialem esse. Ulterius de creatione, Natura, lapsu et pena Angelorum, deprimo homine ejus dotibus in Statu Innocentiæ et effectibus ex prevaricatione Legis Divinæ subsecutis, de principio et interitu hujus Mundi aspectabilis, signisq; adventum Antichristi precedentibus disseruit. Accessit post modum ad explanandas difficultates circà Incarnationis Divinæ occurrentes: ostenditq; promissum in veteri Testamento Messiam jam pridem venisse, eumq; non alium Jesum Christum habentem duas Naturas, duas voluntates, scilicet divinam et humanam, veram Animam rationalem, non phantastic um et apparens duntaxat Sed verum Corpus è purissimo Virginis Mariæ sanguine formatum, ac proinde verum Deum et Hominem. Eundemq; per vitam, passionem et Mortem suam pro peccatis Nostris, non tantum sufficienter sed etiam superabundanter Justitiæ Divinæ satisfecisse, quod nulla Creatura pura prestare potuit. Postremò quidquid ad cultum et invocationem Sanctorum, nec non Reliquiarum et Imaginum venerationem pertinet in examen vocavit. Cum verò post explanatas ejusmodi materias adhuc superesset tempus illud Gratiæ Divinæ Contemplationi impendit, ac quanta quam vè inevitabilis sit illius necessitas, non solum ad integrum Salutis negotium, verum etiam ad initium fidei, ac

quod

1788.
Luty- quod libet opus vitæ æternæ meritorum sufficienter ostendit.
Qui docebantur in Schola dabantur Auditoribus domum ad transeundum.

Nomina Auditorum Dogmatum Fidei.

Matthias	Bierzyński	Diac.
Antonius	Borzęcki	Cler.
Antonius	Brzezniski	Cler.
Matthias	Brodziański	Cler.
Joannes	Boczek.	
Cantius	Barłoszek	Cler.
Joannes	Borzewici	Cler.
Thomas	Brzydzinski	Cler.
Lucas	Cichocki	
Thomas	Czerwiński	Cler.
Paulus	Dworznicki.	
Stanislaus	Dindzinski	
Andreas	Trączyński	Cler.
Martinus	Franas z Kay.	
Petrus	Gtębowski.	Diac.
Martinus	Grapha.	
Carolus	Hergesell.	
Barthol.	Jarecky.	
Joannes	Janocinski	
Joannes	Jaronim.	
Martinus	Kolatowicz	
Joannes	Kozłowski.	
Paulus	Konczyński.	
Michaël	Kurnicki.	
Casimirus	Kozłowski	
Felix	Koziełski.	
Mathias	Kossowicz	
Thomas	Kozłkiewicz	
Ignatius	Lisiecki.	
Adalbertus	Lisowski.	
Joannes	Matulski.	
Casimirus	Majowski.	
Symon	Maszczykowski.	
Joannes	Nicdzielski,	
Ignatius	Olszewski	Mathias.

1788.
Luty.

Mathias Ozaystowicz.
Sebastianus Pawłowski.
Joannes Pawełczyk.
Stanislaus Piotrowski.
Andreas Pawłowski.
Martinus Sławiński.
Xavier Szaniawski.
Joannes Szropiński.
Clemens Słoniński
Andreas Soja.
Franciscus Słoniński.
Blas. Sroczyński
Valenti: Szymalski
Stanislaus Szmidzinski
Joannes Venay
Gregorius Wysłucha
Joannes Zalewski
Joannes Zaporski
Antonius Zadęcki:

In Summa 54.

Franciscus Kolendowicz U. J. ac Sae Tae Dr. et Professor publicus, Ecclesiae Colleg. Sae Annae Scholasticus, Diebus Martis, Jovis, et Saturni ab hora 2. ad 3. ex Theologia Morali tradidit Tractatus de Legibus, nempe Divina aeterna et Positiva, illaq; veteri et Nova, tandem de Lege humana de Lege interna scilicet Lege Naturae, Ratione, ac Conscientia, tum de Praeceptis Decalogi ac Ecclesiae. In Lege universim spectata exposita Origo, ejus Causae, obligatio, illiusque fundamenta, Materia Legis, Interpretatio usitata ad Casus Morales, dictum de Observantia Legis, diligenti, fideli, ac reverenti, de multiplici transgressione Legis et de his quae excusant à Lege servanda.
In Lege divina aeterna facta Mentio: quod sit prima regula Morum infallibilis a quà Leges omnes derivantur, quam certa ratione lumina Naturae cognoscimus. In Lege divina positiva declarata ejus necessitas ad jus Naturae confirmandum ac restaurandum ad media salutis ipsamq; salutem aeternam obtinendam. In Lege veteri dictum de ejus Authore, necessitate, fine, praeceptis, ceremoniis, obligatione,

Sanctitate

1788.

Lucy. Sanctitate, bonitate, cum Lege Naturæ conformitate, perfectione juxta summ Statum, licet caroret virtute justificandi, de abrogatione ejusdem in præceptis cæremonialibus, et judicialibus, cessatione post Mortem Christi. De Lege Nova de ejusdem Conditore, fine, necessitate, Præceptis Consiliis, obligatione, Sanctitate, perfectione, Observantia, duratione, convenientia cum Lege Naturæ, in Præceptis Moralibus, licet in Sacramentorum Institutione ac Mysteriis revelatis dit supra Naturam de effectis ejus, virtute justificandi etc. De Lege humana de Legum humanarum Origine, Conditionibus, quod nempe debeant esse justæ ex materia, fine, Auctore, possibiles juxta vires Physicas et Morales, conformes Legi Divinæ ac naturali, ac propter bonum commune de materia earum. De Legis Civilis fine Conditionibus, auctoritate, obligatione in conscientia. De Legis Ecclesiasticæ Auctoritate ad Leges condendas, ad docendos fideles et dirigendos per media salutis, de potestate cogendi, Sacramenta ministrandi, facultate determinandi illa quæ spectant ad fidem Sacramenta, mores, disciplinam, judicandi fideles in Foro interno et externo, ligandi per pœnas spirituales, vel alias de jure sibi servienti, decernendi circa negotia Religionis, præcipiendi Actiones etiam internas, tandem de Legum humanarum obligatione graviori vel leviori, aliquando etiam cum periculo vitæ aut alio incommodo, attendenda promulgatione justa Legis præscriptum, consuetudinem vel potestatis arbitrium, de acceptatione Legis humanæ, observantia, etiamsi a Tyranno dit lata, modo dit justa ex materia, fine, ac modo servandi, qua ratione teneantur ad Leges servandas, Conditores Legum, Violatores etc. quod Legibus Ecclesiasticis omnes subsint Fideles, imo et Hæretici, non tamen infideles, nisi in his quæ sunt de Jure Divino vel Naturali. Leges pœnales et tributorum utrum obligent in Conscientia? dispensatio in Lege a quo concedi possit et quando? quibus Casibus

Valet.

1788 Luty.

valet illa aut non? qui defectus dispensationem irritare possunt. Consvetudo quando vim Legis obtinet. In Lege Naturæ insinuata ejus origo divina fluens à Lege Æter:na, cujus materia sunt illa quæ ex sua Natura honesta vel inhonesta discernuntur. Hæc Lex est diffusa in omnes, omnibus Nota, ubiquè eadem et recta, justa, cer:ta, evidens, immutabilis, omnes obligans, habens sua præ:mia et pœnas. De Ratione quod hæc recta et non corrupta sit Regula Morum, si sit conformis Legi Naturali ac divinæ, si ritè principia Juris Naturæ applicet ad Actio:nes humanas, si non sit turbata Passionibus, si verita:tem Moralem diligenter inquirat tanta cura quanta opus est in Negotiis gravioribus, non solum vires naturales, adhibendo sed etiam Auxilia super Naturalia quærendo. In materia de Conscientia dictum, quando illa sit regula Morum, si verò Conscientia sit erronea, dubia, scrupulo:sa, probabilis, quid hic humana ratio agere, quid vitare debeat. Hæc enarrata Auditoribus transcribenda offereban:tur. Doctrina verò de Præceptis Decalogi et Ecclesiæ tanquã magis in Catechismis et Theologis obvia, ob temporis angu:stias oretenus breviter, circa difficultates graviores expo:sita, cum multa his Tractatibus, ad Virtutes Theologicas inferiis explanandas nec non ad alias Dissertationes ob connexionem materiæ referantur.

Nomina Auditorum Theologiæ Moralis.

Mathias Bierzyński
Antonius Borzęcki
Antonius Brzeźnicki
Mathias Bodziański.
Cantius Bartoszek.
Thomas Brydziński.
Thomas Czerwiński.
Paulus Dwornicki
Stanislaus Findziński.
Andreas Trączyński
Martinus Franaszkay.
Petrus Głębowski
Martinus Grapka.

Bartholomæ

1788.
Luty.

Bartholom. Janczy.
Joannes Jaromir
Martinus Kolatowicz
Paulus Karczyński.
Michaël Kurnicki
Casimirus Kozłowski
Felix Kozielski
Mathias Kossowicz
Adalbert. Lisowski.
Joannes Matulski.
Casimirus Majowski.
Joannes Niedzielski.
Ignatius Oliwiński
Mathias Ozaistowicz
Sebastianus Pawłowski.
Andreas Pawłowski
Joannes Szropiński
Franciscus Słoniński
Blas. Sroczynski
Valenti. Szymalski
Joannes Venay.
Joannes Zalewski
Joannes Zaporski

In Summa 36.

Doctores Renunciati.

1786. IV. Kalendas Januarii

Promotus est in Doctorem Utriusque Iuris Illrmus et Rmus Dnus Adalbertus Boxa Radoszewski. Stemmatis Oxa Canonicus et Nominatus Suffraganeus Sandomiriensis, Praeptus Infulatus Klimuntovien.

1787. XV. Kalendas Februarii.

Illris et Adm Rndus Dnus Basilius Popiel Presbyter Diaecesis Livoniensis renunciatus est Doctor in Sacra Theologia.

VI. Nonas Julii.

Servatis de Jure et Consvetudine servandis collata est Laurea Doctoralis in utroq Jure Illri et Adm Rndo Dno Josepho Perzanowski, Curato Ecclesiae Parochialis in Baboszevo Diaecesis Plocensis, Publico Sacra Auctoritate Apostolica Notario.

Wypis.

1788. Luty.

Wypis Konkluzyi z Protokułu Rządu Szkoły Główney Koronnę zapadłych od 1go Października 1786go do 1go Października 1787. Ru.

Roku 1786. Dnia 15. Października Szkoła Głł. wysłucha:
1. ła sprawy o Kandydatach z Roku zeszłego od Przełożonego nad niemi. Wyznaczyła Delegacyą do examinowania z postę:pku Nauk do drugiey Submissyi maiących się przypuścić Kandydatów i do wybrania z ubiegaiących się do Stanu Aka:demickiego szczególniey Nauką i obyczaiami celuiących. — Objaśniła Prawo Prokuratora swego stanowiąc go Plenipo:tentem Natum do wszelkich swoich interessów, jako też do substytuowania na swoie mieysce innych Plenipotentów. Prawo dawne reassumowała, względem ubiegania się do Stopni Doktorskich, stanowiąc żeby staraiący się o też Sto:pnie stawili się osobiście na examen i promocyą w Krako:wie. W Szkołach Krakowskich Oratorium za Konsen:sem officii na Salę publiczną Popisów przeznaczyła, Sprzę:ty tegoż Oratorium oddać zaleciwszy do Kościoła Akademic:kiego S. Anny. Przyięła Demissyą złożoną na piśmie od JP. Mirosławskiego Regenta Archivi. Dnia 28. Paź:dziernika JP. Kmiciński prezentował Szkole Główney Pa:tent na Vice Professorstwo Collegii Physici i zwykłą wyko:nał przysięgę. Złożyli Delegowani Rapport o Examinie Kandydatów, którzy rok proby odbyli, i wybranych nowych Szkole Głł. prezentowali, których w Protokuł zapisać kazała. JX. Czochron złożył Rezolucyą P. Kommissyi przeznacza:iącą go do układania Archivum Szkoły Głł. z pensyą Złł. 2000. JP. Januszewicz przy Funkcyi Dozorcy Archivi utrzymany i potwierdzony został z pensyą Złł. 1000. Dnia 18. Listopada. Szkoła Głł. Proiekt układu Archivi od JP. Januszewicza podany przyięła. Dnia 28. Listopada. Ułożony od Sekretarza Rapport

z Wizyt

1788.
Luty. z Wizyt Szkół Narodowych Szkoła Głł. przyięła i do P. Kom-
:missyi przesłać zaleciła. W Materyach do Rezolucyi swoiey
od Sekretarza podanych ogłosić Szkołom Konkluzye nastę-
:puiące zaleciła. 1.mo Donieść Szkołom wszystkim w Koro-
:nie, ażeby z tych Nauk na które Książek elementarnych
niemasz Nauczyciele zebrali z całorocznych lekcyi Pytania
Uczniów tłumaczone okładaiąc ie Wizytatorom General-
:nym. 2.do Zapytać się JX. Rektora Wielkopolskiego czyli
Rezolucya P. Kommissyi o mieszkaniu Emerytów i Proiekt
o założeniu Pensyi dla Uczących się w Kollegium iest wyko-
:nany. Do Szkołek Parafialnych w Krakowie i na Przedmie-
:ściach znayduiących się delegowała do zalecenia całości Ustaw
P. Kommissyi. Zgromadzenie Żytomirskie pisanym od sie-
:bie Listem napomniała, ażeby otwierały Nauki w dni Usta-
:wami przepisane. Dnia 18. Grudnia. Złożona była
Tabella Nauczycielów Szkół Bazyliańskich do potwierdze-
:nia Szkole Głowney. Obowiązała Szkoła Głł. wszystkich
Professorów Medycyny do examinowania raz w tydzień z
lekcyi przez siebie dawanych Uczniów Medycyny i Chirur-
:gii z Miast Kraiowych. Dnia 28. Stycznia 1787. R.
Wysłuchała Szkoła Głł. Rezolucyi P. Kommissyi o Prezesie
Collegii Physici, Sekretarzach obudwóch Kollegiów, i o pozwo-
:leniu Wojażu do Anglii JP. Sniadeckiemu. Po złożeniu
Demissyi JP. Jaskiewicza Szkoła Głowna na mieysce Je-
:go rekommendowała P. Kommissyi JP. Scheidta Vice Pro-
fessora Collegii Physici. Dnia 8. Lutego. Czytane
były Rezolucye P. Kommissyi na Rapport Szkoły Głł. o Wi-
:zycie Szkół, tudzież Rezolucya wyznaczaiąca S. Głł. termin
dnia 15. Grudnia przesłania Rapportu o Wizytach Szkół
Narodowych. Dnia 10. Marca. Szkoła Głł. wydała
Patenta i zlecenia Wizytatorom Szkół Narodowych. Po-
:wtorzyła dawne Prawo niekonferowania nikomu Stopni
Doktorskich, tylko osobiście przytomnym na examen i pro-
:mocyą w Krakowie. Szkoła Głł. przez wzgląd na obszer-
ne

1788. Luty.

ne obowiązki Sekretarza i Prokuratora dodała im Pomocni:
:ka z zabespieczeniem dla tegoż Pensyi. JP. Januszewicz
zdał Szkole Gtt. Rapport Kwartalny o robotach Archivi.
Dnia 17. Kwietnia. Zaleciła Szkoła Gtt. Collegio Physico
wydać 4. Propozycye na Konkurs do Vice Professoryi Medycy:
:ny. Wyznaczyła Delegacyą do Wizyty Burs, z mocą wey:
:rzenia w dozór i porządek onych. Dnia 5. Maja. Szko:
:ła Gtt. porządek Obrad Swoich ułożyła. Zaświadczenie na
otrzymanie Przywileiu na Geometrę wydać dla JP. Dębskiego
pozwoliła. Wyznaczyła Delegacyą do wysłuchania Dysser:
:tacyi maiącey bydź czytaney przez JXa Trzcińskiego z oka:
:zyi Imienin Nayiaśnieyszego Pana. Dnia 5o Czerwca.
Szkoła Gtt. powierzyła Collegio Physico odbieranie Dysser
:tacyi od Professorów Szkolnych Mandatem JWo Rektora
zaleconych, oraz czynienie Uwag i odpowiedzi na nie.
Zaniosła prozby Swoie do P. Kommissyi za JP. Witwickim
o uwolnienie ze Stanu Akademickiego staraiącym się
Inskrypcyą na Marmurze wyrznąć i nad drzwiami Sali
Jagellońskiey z okazyi Bytności Nayiaśnieyszego Pana w
Akademii, wprawić ku wieczney pamiątce Szkoła Gtt.
zaleciła wyznaczywszy tym celem Delegacyą. Dnia
28 Czerwca. Szkoła Gtt. zapytawszy się Delegowanych o zda:
:nie czytaney Dyssertacyi przez JXa Bogucickiego uchwaliła
żeby na 3. Niedziele przed aktem publicznym Delegacya przy:
:stępowała do wysłuchania Dyssertacyi maiących się czytać, i:
żeby taż Delegacya wczesny Rapport Szkole Gtt. zdawała przed
dniem takowego aktu. Dnia 7. Lipca. Szkoła Gtt. wy:
:znaczyła Delegacyą do ułożenia Tabelli Nauczycielów na rok
przyszły i Etatu ich pensyi. Obwieszczenie lekcyi publicz:
:nych w roku przyszłym dawać się maiących w Szkole Gtt.
ułożyć obydwom Kollegiom i wydrukować zaleciła. Ułoże:
:nie Popisów Kandydackich na rok przyszły Szkolny nakaza:
:ła. Delegacyą do expedyowania interessów ekonomicznych
w czasie zamkniętych Obrad wyznaczyła. Dnia 20.
Września.

1788.
Luty. Września. Złożyli Delegowani Tabellę Nauczycielów Szkół Narodowych na rok przyszły Szkolny od Szkoły Gł. approbowaną. Patenta dla Towarzyszów Collegiorum przez Delegowanych ułożone czytane były Szkole Gł., które przyiąwszy 61. Exemplarzy wydrukowanych w Archivum złożyć zaleciła. Listowną prośbę JP. Sniadeckiego o uwolnienie siebie z obowiązku Sekretarza do JWo. Rektora przesłaną do przyiazdu iego z Zagranicy odłożyła. Czytana była Rezolucya P. Kommissyi rozrządzenie Szkół Narodowych zawieraiąca. JXo. Czaputowicza proszącego o uwolnienie siebie z Urzędu Prefekta Bursy Lekarskiey, z funkcyi tey uwolniła postanowiwszy na mieyscu iego JX Antoniego Muszyńskiego. Czytał JP. Januszewicz Rapport Kwartalny o robotach Archivi Szkoły Gł. ostatni przed swoim wyiazdem, na mieysce iego Klucze od Archivum z woli Szkoły Gł. JXu. Bogdanowiczowi powierzywszy. Zleciła Szkoła Gł. większą pilność i regularność Szkołom w dosyłaniu Raportów rocznych. Dnia 22. Września. Szkoła Gł. expedyować zaleciła Listy: do Nayiaśnieyszego Pana z podziękowaniem za ofiarowany Łobzów Szkole Gł. Do P. Kommissyi względem planu Katedr Matematycznych. Do JOXcia Jmci Prymasa z podziękowaniem za dany Gmach na Szpital. Uczyniła Szkoła Gł. Medykiem Studentów ubogich JP. Czerwiekowskiego z pensyą Złł. 430. — Delegowani do wysłuchania Dyssertacyi przy Otwarciu Nauk czytać się maiących zdanie swoie na piśmie złożyli. Do zastąpienia Urzędu Prorektora Szkół Kamienieckich, JXa. Baranowicza Professora Wymowy w tychże Szkołach wezwała do czasu. Dnia 25. Września. Szkoła Gł. powtórne o Katedrach Matematycznych Reprezentacye przez JWo. Rektora ułożone przyiąwszy do P. Kommissyi przesłać zaleciła. Z okazyi Imienin JOXcia Jmci Prymasa dzień VI. Października na czytanie publiczne Dyssertacyi wyznaczyła. Dnia 29. Września. Szkoła Gł. postanowiła przesłać powinszowanie Imienin JOXciu Jmci Prymasowi.

Wypis.

1788. Luty.

Wypis Konkluzyi z Protokułu Ekonomicznego Szkoły Główney Koronney.

Dnia 2. Października. Szkoła Gtt. wyznaczyła na mieszkanie dla JWo Rektora ✠ 50. rocznie do lat 4. Dnia 15go Października. Szkoła Gtt. postanowiła ażeby JP. Zaremba Dzierżawca Wsi Gołczy, Czuszowka, i Boszczynka dowodził na Kondescensyi Pretensyi swoich. JW. Rektor prezentował Pismo swoie zawieraiące sposób Administracyi Dóbr, które Szkoła Gtt. Jmieniem swoim do JOXcia Jmci przesłać zaleciła. Dnia 28. Października. Szkoła Gtt. wciągnąć w Protokuł zaleciła Rezolucyą od Delegowanych Prokuratoryi daną ażeby Summę sp Żołędziowskiego do roku na procent do Banku w Krakowie oddała. Dnia 18. Listopada Delegowani do Rachunków Prokuratoryi zdali swóy Rapport Szkole Gtt. Szkoła Gtt. zaniosła prośbę swoią przez JWo Rektora do P. Kommissyi, ażeby JP. Przybylskiemu z funduszu 2000. Złt. pozostałych od pensyi JXa Jezierskiego pensya Bibliotekarza do 4000. Złt. dopełniona, oraz prenumerowane ✠ 50. Kassie Szkoły Gtt. powrócone były. JXu Meyzlowi za prace w wydobywaniu starych pism i Książek z Drukarni Złt. 500. w nadgrodę zaś utraconego z Bursy Jagellońskiey dochodu z funduszu Burs Złt. 300. wyznaczyła. Czynsz zaległy na Dobrach Naziechowicach i Sieborowicach Kościołowi Przemykowskiemu wypłacić zaleciła. Delegowani do oddania Kollegiacie S. Anny Sprzętów Oratorii Szkół Krakowskich zdali Rapport Szkole Gtt. Dnia 28. Listopada. Etat wydatku Sartorum Tectorum na Szkoły Akademickie Koronne Szkoła Gtt. przyięła. Sprzęty Kuchenne pozostałe w Seminarium Kandydatów zleciła Szkoła Gtt. Bursie Chirurgiczney pod regestrem oddać. JXu Szopiarskiemu Emerytowi do Dochodów z Beneficium Olkuskiego przydała Szkoła Gtt. pensyi roczney Złt. 500. z Jntrat Drukarni Swoiey. Kontrakt Emphiteutyczny, JWu Oraczewskiemu dany na Dworek do Kustodyi Kollegiaty

Wwss.

1788. Luty. WWSS. należący, Juris Patronatus Passivi Szkoły Gtt. approbowała. Summę Złt. 1500. za sprzedaną Kamienicę na Szczepańskiey Ulicy JW. Oesterreicherowi, oddać na Procent zaleciła do tego samego Banku gdzie iest złożona Summa Złt. 6000. Dnia 25. Stycznia. Czytane były Rezolucye P. Kommissyi iedna w materyi Kassy, inne w materyach Sartorum tectorum. Dnia 8. Lutego. Czytane były Rezolucye P. Kommissyi na Rapport Szkoły Gtt. w interessach Ekonomicznych Szkół Narodowych; tudzież Odpowiedź JOXcia Jmci Prymasa na Uwagi Szkoły Gtt. o Administracyi Dóbr. Szkoła Gtt. umocowała JXa Prokuratora do stawania przez Plenipotenta w interessach Kompozyty z Jurysdykcyą Duchowną. Delegowani do wysłuchania Rachunków Collegii Physici zdali Swóy Rapport. Dnia 17. Lutego. Szkoła Gtt. uczyniła Plenipotencyą JP. Lelewelowi lokowania Summy Kapitalney 400. tysięcy, za straty w Kordonie sobie ofiarowaney na Dobrach dziedzicznych i długami nie obciążonych, JWo Krotka Potockiego Starosty Guzowskiego. Dnia 10. Marca. Złożone były Szkole Gtt. Papiery: 1mo Instrument JOXcia Jmci Prymasa applikuiący Szkole Gtt. Summę 400. tysięcy za straty w Kordonie Cesarskim poniesione, na fundamencie Konstytucyi Stanów Rzeptey 1786. Roku. 2o Transakcya zawarta w metryce Koronney na lokacyą wspomnioney Summy z JW. Potockim Starostą Guzowskim. 3o Zaświadczenie Ziemstwa Winnickiego dostarczaiącey Ewikcyi na Dobrach Jampol i Kaczkowce. 4o Zaświadczenie Urzędowe Grodu Winnickiego o bespieczeństwie lokacyi na tychże Dobrach, które Papiery Szkoła Gtt. w Archivum złożyć zaleciła. Delegowani do Rachunków Drukarni zdali Swóy Rapport. Delegowani do rozporządzenia Fabryki Collegii Physici zdali swóy Rapport. Remanent z Dochodów Collegii Physici Szkoła Gtt. assygnowała na Kontynuacyą robot w Ogrodzie Botanicznym. Wyznaczyła JXu Gaczyckiemu z remanentu Summy Kandydackiey Złt. 1000. w nad-

grodę

1788. Luty.

grodę wydatku nad pensyą Wizytatorską łożonego, oraz postanowiła po 500. Złł. co rocznie Wizytatorom do pensyi dodawać. Czytane były Rezolucye P. Kommissyi iedna o Rachunkach Sartorum tectorum, 2ga o przyłączeniu Tyłów do Bursy Juris Peritorum od Kollegium S. Piotra. Delegowani do Rachunków i roztrząśnienia Noty Prefekta Seminarii Academici zdali swóy Rapport. Dnia 17. Marca. JX. Bogdanowicz zdał Rapport Szkole Gtt. o zrobionym Porachunku z Książek Elementarnych z Dozorcą Magazynu Warszawskiego. Szkoła Gtt. zaleciła wydać Assygnacye na drzewo do naprawy dróg publicznych i na reperacyą Kościoła Przemykowskiego. Dnia 17. Kwietnia. Szkoła Gtt. approbowała Komplanacyą uczynioną przez JX. Prokuratora z JP. Zarembą o Pretensye z Dzierżaw Wsi Czuszowka, Gołczy, i Boszczynka. Doniosł JX. Prokurator o Dekrecie zyskanym na Żydach Kazimierskich przysądzaiącym co roczne płacenie Złł. 500. do Skarbu Akademii. Dnia 26. Kwietnia. JX. Rydulski delegowany do interessu sprzedaży Placów Probostwa S. Jakuba zdał swóy Rapport. Czytane były Papiery od JXa Kołłątaia Kanonika Krakow. zapewniaiące bespieczeństwo względem Dóbr Gartatowic, oraz Rezolucya P. Kommissya. Zleciła Szkoła Główna Collegio Physico ułożenie Proiektu na Zakład Apteki dla ubogich choruiących z Akcyi Chersońskiey w kwocie 18. tysięcy Złł. od JOXcia Jmci Prymasa na to przeznaczoney. Dnia 5o. Maja. JP. Obmińskiemu na Subsystencyą wyznaczyła Szkoła Gtt. #2. co miesiąc z remanentu funduszu Kandydatów, z obowiązkiem pracowania w Bibliotece. Wydała Assygnacyą do Lasu Bronowskiego na drzewo do naprawy dróg. Zleciła JXu Prokuratorowi ażeby wyliczył na ręce JPa Bibliotekarza #30. na potrzeby Biblioteki. Dnia 21. Maia Czytana była informacya o Funduszu dla ubogich Studentów przez Borka Dziekana Krakowskiego zapisanym. Proiekt względem rozrządzenia Dóbr Bronowic Szkoła Gtt. w administracyą tę Wieś JWu Oraczewskiemu oddała. Dnia 5o. Czerwca. Szkoła Gtt. pisała do P. Kommissyi o wyznaczenie

Funduszu.

1788.
Luty.

Funduszu na reperacyą Domu i Szkół w Kamieńcu. Zaleciła Summę Złł. 500. za sprzedany Plac JP. Chwalibogowi na procent lokować. Assygnowała dla JX. Sierakowskiego Dzierżawcy Wsi Pielgrzymowic dębów 20. na postawienie zgorzałego Folwarku w teyże Wsi. Czytana była Informacya w interessie Sukcessorów Smieszkowicza, którą zaleciła Szkoła Gł. extraktem przesłać JO. Xciu Jmci Prymasowi. Zaleciła Szkoła Gł. Prokuratoryi łożyć koszt na Lustracyą Beneficyów akademickich. Dnia 27. Czerwca. Szkoła Gł. prorogowała Kontrakty JPP. Wielogłowskiemu na Klucz Szczepanowski, a Mieraszewskiemu na Wsie Michałowice i Krzesławice. Dnia 7. Lipca. Delegowani do Funduszu Seminarii Academici zdali Swoy Rapport. Szkoła Główna approbowała Kontrakt Administracyi Dóbr Bronowic z JW. Oraczewskim zawarty. Delegowała do ułożenia Etatu wydatku na Szkołę Gł. na rok przyszły Szkolny. Wyznaczyła Delegacyą do uczynienia Rachunków Prokuratoryi z Roku — 86. na 87. Zaleciła wypłacić zarobotę Wymiarową Dóbr Probostwa Miechowskiego. Zaleciła Prokuratoryi dostarczać funduszu na Kontynuacyą Fabryki w Ogrodzie Botanicznym. Dnia 20. Września Czytane były 1.o Etat na Szkoły Narodowe. 2.o Etat Wydatku na Szkołę Gł. przez Delegowanych ułożony. Rezolucya P. Kommissyi 1.o Względem Etatu na Szkołę Gł. 2.do Względem reperacyi Gmachu na Szpital ustąpionego. 3.tio Reskrypt JO. KMości nadaiący Wieś Łobzów Szkole Gł. 4.o Powiększenie Pensyi Chirurgów przez P. Radę Nieustaiącą. Szkoła Gł. odebrała doniesienie od Delegowanych o wziętey Jmieniem Jey Jntromissyi do Gmachu na Szpital przeznaczonego i odebranych od JXX. Karmelitów Przywileiach do tego Gmachu służących. Wyznaczyła pensyi dożywotniey Złł 800. P. Lucy pozostałey Wdowie po Emerycie Akademiku Doktorze medycyny. Assygnowała JW. Administratorowi Wsi Bronowic drzewo na reperacyą Budynku i inne potrzeby, i dała wolność

Zakupienia.

1788. Luty.

zakupienia Koni na Fornalkę. Dnia 25. Wrzesnia. Szkoła Gtt. zleciła Sekretarzowi Swemu donieść JPu Lelewelowi Kassyerowi Generalnemu o zaszłych odmianach w Etacie Wydatku na Szkoły Narodowe. Postanowiła Lustratorem Dóbr Swoich JXa Garyckiego na rok ieden z pensyą do tego Urzędu przywiązaną.

Posiedzenia Publiczne.

Szkoły Gtt. Koron: przy licznym Gości Zgromadzeniu w ubiorach Akademickich odprawione.

Posiedzenie 1wsze

Dnia 3. Października po Wotywie w Kollegiacie Akademickiey S. Anny Inayguracya Jeneralnego Rektora Stanu Akademickiego w Koronie JWo Felixa Oraczewskiego Kommissarza Edukacyi Narodowey i Wizytatora Szkoły Gtt. Który w Sali Jagellońskiey Przysięgę Ustawami od P. Kommissyi przepisaną wykonał. Obwieszczenie zaczętego rządu przez Mandat Rektorski po wszystkich Szkołach Koronnych podpisane rozesłać zalecił. Jurysdykcyą Sądów Rektorskich przy ustanowieniu Assessorów i Surrogatów z Osób Szkoły Gtt. zafundował i Ordynacyą od siebie przepisaną ogłosić zalecił.

Posiedzenie 2gie

Dnia tegoż po Obiedzie z okazyi Jmienin JO Xcia Jmci Prymasa czytał Dyssertacyą w Sali Jagellońskiey JX. Andrzey Badurski Medycyny Doktor, Patologii publiczny Professor o Sposobach na ochronienie i zabespieczenie zdrowia i życia Niemowląt.

Posiedzenie 3cie

Dnia 14. Maia po Wotywie w Kollegiacie S. Anny z okazyi Jmienin Nayiaśnieyszego Pana czytał Dyssertacyą w Sali Jagellońskiey JX. Andrzey Trzciński, Fizyki publiczny Professor o używaniu lekarskim Elektryczności, w iakich przypadkach uczy doświadczenie biegłego w Sztuce swoiey Lekarza używać elektryzowania dodatniego, a w jakich odjemnego za pomocą Machiny Nairna. Dyssertacya ta wyszła z druku.

Posiedzenie 4te

1788.
Luty.

Posiedzenie 4te

Dnia 19. Czerwca po Obiedzie w obecności Nayiaśnieyszego Pana i JO Xcia Jmci Prymasa czytał Dyssertacyą w Sali Jagellonskiey, JX. Jozef Bogucicki Historyi Kościelney publiczny Professor, o przypadkach celnieyszych w Kościele w Wieku XV.tym

Posiedzenie 5te

Dnia 25. Czerwca po obiedzie w obecności Nayiaśnieyszego Pana czytał Dyssertacyą w Sali Jagellonskiey JPan Jan Jaśkiewicz, Historyi Naturalney i Chemii publiczny Professor, o Produktach Kopalnych Krajowych, którego Dyssertacya zdruku wyszła.

Posiedzenie 6te

Dnia 27. Czerwca przed południem w obecności Nayiaśnieyszego Pana czytali Dyssertacye w Sali Jagellonskiey JP. Franciszek Scheidt, Vice Professor Collegium Fizycznego o chemicznym powinowactwie Ciał, i JX. Andrzey Trzciński Fizyki publiczny Professor o Wzroście Nauk wyzwolonych i Mechanicznych przez ducha obserwacyi w Europie, o pożytkach i wygodzie ich w Społeczności, i ostosowaniu onychże do potrzeb Kraiu Oyczystego. Dyssertacya ta zdruku wyszła.

Zebranie wyszczegulnione co się zrobiło w Roku 1786. na 1787.

1o Archivum pod dozór Osoby ze Szkoły Gło oddane, ułożone i dziś do wynalezienia wszelkich Transakcyi łatwe, które dotąd w zaniedbaniu było.

2do Zaczęty i dokończony Ogród Botaniki, co do exekucyi approbowany od Kommissyi Planty, teraz zatrudnia się Komparowaniem roślin obcych z Krajowemi

3tio Gabinet Historyi Natury ułożony.

4to Dla dochodzenia Kapitałów ieszcze nieodzyskanych Plenipotent w Warszawie i w Krakowie między naypilnieyszemi

:mi wybrany i umówiony.

5to Biblioteka ułożona, Katalogi porządnie spisane, i Ksiąg potrzebnych powiększenie.

6to Przyięty do Prac fizycznych i Matematycznych Człowiek pełen dobrey chęci, pracy i talentu JP. Kruziński Vice Professor.

7mo Wezwany do Katedry Chemii Uczeń Akademii tuteyszey JP. Scheidt.

8vo Dodany Substytut w Chirurgii dla Dozorcy Szpitala i Chorych JP. Kostecki czyniący honor Nauce Lekarskiey i Chirurgii w Akademii tuteyszey.

9no Dom obszerny na Wesoły na Szpital otrzymany, i pierwszym funduszem na naypilnieysze reperacye opatrzony, gdzie Nędzny Łazarz znaydzie wczasie ratunek w zdrowym powietrzu, gdzie Położnica uboga znaydzie wygodę, a wczasie może zgodnym ułożeniem między Władzą i Władzą niewinnie ofiary zaniedbania Rodziców, schyłek, życie i sposób do pożytecznego służenia Krajowi znaydą.

10mo Powiększenie Funduszu dla Uczniów Chirurgii z Miast Kraiowych przez Rezolucyą Rady Nieustaiącey.

11mo Wyrobiony nowy dla Szkoły Głowney Fundusz 400. tysięcy Złł. od JO Xcia Prymasa wspaniale nadany dla powiększenia Dobra Nauk i wsparcia Fabryk.

12mo Protokuł Obrad w materyach ekonomicznych do Szkoły Głł. podług Ustaw wprowadzony.

13tio Zaszczyt bytności Naylepszego z Królów i kilkokrotnego zachęcania własnemi Ustami Publiczności, aby się poznała na potrzebach Nauk i korzystała z tey łatwości którą iey Szkoła Głł. w Krakowie ofiaruie, oraz przyłączenie dla wygody Uczniów Łobzowa Wioski z dochodem i z ogrodem darem dożywotnim.

14to Fabryka Observatorii co do murów skończona oraz mieszkania dla Professorów Astronomii i Botaniki.

15to

1788.
Luty. 15.to Przyięci za Towarzyszów Szkoły Głowney JWJX. Naruszewicz Biskup Smoleński, Człowiek Moralnemi dziełami i Literaturą znajomy Swiatu. JX. Gawroński Kanclerz Katedralny Krakowski biegły w Matematyce i Astronomii. JX. Hołowczyc Kanonik Krakowski pomyślnie umieiący godzić wiadomości fizyczne z stosunkiem który mieć powinny do potrzeb w kraiu. JP. Baron Behler, któremu Polska winna szacowne zdrowie Dobrego Króla. JP. Baron Szeffler, który w rożnych Akademiach zaszczycony z Towarzyszeniem w fizycznych Naukach i w Polszcze pracami użytecznemi stał się godnym wyboru. JP. Konsyliarz Sztol, który ma ufność Dobrego Krola wszędzie, gdzie ten Pan szuka bydź ludzkości przychilnym. Obrządek ten odprawił się w szczęśliwie pamiętney dla Szkoły Głł. przytomności JOXcia Jmci Michała Poniatowskiego Prymasa Korony Polskiey i Wo. Xa. Litto. Administratora Biskupa Krakowskiego, Xiążęcia Siewierskiego, Kanclerza i Konserwatora Szkoły Krolestwa Akademii Krakowskiey, Prezesa Komissyi Edukacyi Narodowey.

Koniec Raportu.

F. Cracewski KEN. Sz. Ekspr.

Posiedzenie

Marzec złożone we Srzodę Dnia 12go Marca.

Do czytania Rezolucyi P. Kommissyi.

Działo się w przytomności Osób zapisanych w Protokule Rządu na karcie 75tey.

1. Czytana była Rezolucya P. Kommissyi z pochwaleniem approbuiąca Porządek Materyi Fizycznych i Moralnych, z ostrzeżeniami względem Religii, Obyczaiów i Nauk pod dozorem Departamentu i Prezydencyą JWo. Kommissarza Wizytatora, i Rektora Szkoły Głowney Krolestwa z Ru. 1787.

na

1788 Marzec.

ná rok 1788. ná Popisy Kandydackie wydany i od Oświeconey Powszechnosci z ukontentowaniem przyięty. ktorey Osnowa iest następuiąca.

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney Komissyi Edukacyi Narodowey Dnia Czwartego Marca, Roku Tysiąc Siedmset Osmdziesiąt Osmego.

1. Komissyia Edukacyi Narodowey ustánowiwszy Departament Dozoru Kandydatow na dniu 27 Listopada 1787. Roku pod Prezydencyią JWo Oraczewskiego Komissarza Edukacyi Narodowey, Wizytatora i Rektora Szkoły Głowney Koronney z Osob ktore ná Jey zaufanie zasłużyły, odbiera w skutku dowod przezornosci i gorliwosci Departamentu w ułozoném á sobie przesłaném Dziele: pod Tytułem = Porządek Materyy z Nauk Moralnych i Fizycznych ná Popisy Publiczne dla Kandydatow Stanu Akademickiego przy Szkole Głowney Koronney edukuiących się = ktory to Porządek, chce mieć do końca roku Szkolnego bez przeszkod i przerwy wykonany. A gdy zaydą iakie postrzeżenia ku wydoskonaleniu Przepisow w rzeczonym Porządku zawartych dążące, takowe sposobem Projektu, ná Obradzie Szkoły Głowney czytane i Komissyi do decyzyi przesłane być maią.

Z Protokołu Ekonomicznego Komissyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano = L.S. = Joachim Gintowt Dziewiałtowski Komissyi Edukacyi Nar. Sekretarz.

F. Oraczewski [illegible]

1788.
Kwiecień.

Posiedzenie

złożone w Piątek Dnia 11go Kwietnia.
do zaradzenia i stanowienia w następuiącym punkcie:

Ponieważ Collegia znaydnią tyle trudnosci do Popisow z Nauk, iakie były proponowane; do ułożenia, aby Dyssertacyie w materyiach fizycznych i moralnych od początku Reformy Akta Akademii składaiące, zebrane i drukowane były; dla przekonania Publicznosci, iakie są Nauki? iaka z nich korzyść? kto pracuie? i w iakim celu? podług zwyczaiu przyiętego we wszystkich Akademiiach.

Działo się w przytomnosci Osob zapisanych w Protokule Rządu na Karcie 110.

1. Jaśnie Wielmożny Komissarz i Rektor, gdy proponował na Radzie Szkoły Głowney, aby Dyssertacyie w materyiach fizycznych i moralnych od początku Reformy Akta Akademii składaiące, zebrane i drukowane były; dla przekonania Publicznosci, iakie są Nauki? iaka z nich korzyść? kto pracuie? i w iakim celu? podług zwyczaiu przyiętego we wszystkich Akademiach. Szkoła Głowna przyimuiąc z winną wdzięcznoscią gorliwość JWo Rektora o dobro Nauk i o honor naypierwszey w Krolestwie Akademii; ustanowiła iednomyslnie, ażeby każdy Autor każdą Dyssertacyią w materyi moralney lub fizyczney na Posiedzeniu Publiczném Szkoły Głowney czytaną, miał prawo „oddać na Sessyi Szkole Głł. i drukować kosztem Szkoły Głowney.

F. Oraczewski M.E.W. Gł. Kryt.

Posiedzenie

złożone we Wtorek Dnia 22 Miesiąca Kwietnia.
do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzod: Do wysłuchania Raportu Delegowanych do dwoch Dyssertacyy, iedney fizyczney, drugiey moralney, czytać

1788. Kwiecień.

czytáć się maiących na Posiedzeniu Publiczném Dnia 12. Maja.

Powtore: Do proponowania Professorom wydaiącym propozycyie ná Popisy Kandydackie, aby ie podawali tak, iák Prospekta Lekcyi połacinie i popolsku; á to ná Dzień 15. Lipca, przez Konkluzyią Szkoły Głowney dnia 9tego Lutego zapadłą, wyznaczony.

Działo się w przytomnosci Osob zapisanych w Protokule Rządu ná Karcie 130.

Tak zgromadzona Szkoła Głowna, po zagaieniu Obrady uchwaliła co następnie.

Co do pierwszego. Delegowani ná dniu 11tym Kwietnia, wysłuchawszy dnia 21go tegoż Miesiąca dwoch Dyssertacyy maiących się czytáć ná Posiedzeniu Publicznem Dnia 12 Maia, iedney fizyczney: O spławności Rzek i biciu tám, z okolicznosci Jmienin Nayiaśn. Páná; drugiey moralney: O Prawodawctwie Kryminalném, Historyią Prawodawctwa, Ducha celnieyszych Prawodawcow, i srzodki ku ulepszeniu Prawa Kryminalnego zawieraiącey, ná pamiątkę Założenia Akademii Krakowskiey przez Kazimierza W. Prawodawcę Narodu; zdali dwa osobne Raporta, ktore wciągnąć w Protokoł Szkoła Głowna zaleciła, iak następuią.

Raport Delegowanych
O Dyssertacyi fizyczney.

1. Jmć P. Felix Radwanski Professor Mechaniki obowiązawszy się Szkole Głowney ná Sessyi publiczney w Maju złożyć się maiącey czytac Dyssertacyią o Spławnosci rzek i biciu tam, tęż Dyssertacyią iuż wypracowaną w przytomnosci niżey wyrażonych i od Szkoły Głowney do tego wezwanych ná dniu 21. Kwietnia roku bieżącego przeczytał. Ktorą to Dyssertacyią tez Osoby za barzo pożyteczną i gruntownie napisaną znalezli, a zatem godną aby ná tymże Posiedzeniu Publicznym była czytaną. = Andrzey Badurski Delegowany mpp. Sniadecki Delegowany mpp.

1788.
Kwiecień.

Raport Delegowanych

O Dyssertacyi Moralney Dnia 12 Maja 1788 Roku czytaną być maiącey.

Delegowani od Szkoły Głowney na dniu XX. teráznieyszego Miesiąca do wysłuchania Dyssertacyi maiącey się czytáć ná przyszłem Posiedzeniu Szkoły Głowney Publiczném Dnia 12. Maja, ku czci pamiątki Założenia Akademii w Krakowie przez Kazimierza Wielkiego, stosniąc się do Konkluzyi Szkoły Głowney ná dniu 28 Czerwca roku zeszłego zapadłey, ktora zaleca Delegacyiom w podobnych zdarzeniach ná trzy tygodnie przed dniem Aktowi Publicznemu naznaczonym, maiącą być czytaną Dyssertacyią słuchac, i Raport o niey wczesny ná pismie Szkole Głowney uczynic, zgromadziliśmy się dnia 20 teraznieyszego Miesiąca do Sali Obradowey, i tam wysłuchaliśmy Dyssertacyi Jmć X. Sebastyana Czochrona, Oboyga Prawa Doktora, Sekretarza Szkoły Głowney, O Práwodawctwie Kryminalném, Historyią Prawodawctwa, Ducha celnieyszych Prawodawcow i srzodki ku poprawie Prawa Kryminalnego zawieraiącey. Ktorą iako wszyscy zgodnie znalezliśmy użyteczną i publicznego czytania godną, Autorowi Jey ninieysze przed Szkołą Głowną podpisami naszemi stwierdzone oddaiemy Swiadectwo. Dan w Krakowie Dnia 22. Kwietnia 1788 Roku = M. Josephus Szabel. S. T. D. et Prfr. mpp = M. Antonius Popławski. U. J. Phlæ D. et Prfr. = M. Hyacinthus Przybylski. Præf. Bibl. Acad. Antig. Prfr.

1.

Co do drugiego. Szkoła Głowna zgodziła się iednomyslnie, aby Professorowie Publiczni wydaiący propozycyie fizyczne i moralne ná Popisy Kandydackie, oddawali ie Prezesom ták, iak Prospekta Lekcyy; toiest: połacinie i popolsku na dzień 15. Lipca przez Jey Konkluzyią ná dniu 9. Lutego zápádłą wyznáczony.

F. Cracewski W. K. W. S. G. Kr. Pisarz.

67.

1788.
May.

Posiedzénie Publiczne

złożone w Poniedziałek Świąteczny Dnia 12. Miesiąca Maia w Sali Jagiellońskiéy.

Do czytaniá Dyssertacyy.

Z okoliczności Imiénin Náyiaśnieyszégo Króla

STANISŁAWA AUGUSTA

i razém pamiątki Założéniá Akademii Krakowskiéy od

KAZIMIÉRZA WIELKIÉGO.

Działo się w przytomności Osób składaiących Radę Szkoły Głównéy: JWo Feliza Oraczewskiégo, Kawalera Orderu Sgo Stanisława, Kommissarza Edukacyi Narodowéy, od Krześw. Kommissyi nad Edukacyą Narodową przełożonéy do Szkoły Głównéy Koronnéy Delegowanégo Wizytatora, Wszystkich Szkół i Całégo Stanu Akademickiégo w Koronie Jeneralnégo Rektora; JXży i Jpsp Józefa Szabla Swiętéy Teologii Doktora i publicznégo Profesora, Kanonika Katedralnégo Płockiégo, Kollegium Moralnégo Prezesa; Andrzeia Badurskiégo Filozofii i Medycyny Doktora, Patologii i Praktyki Profesora Publicznégo, Doktora Nadwornégo J. K. Mci, Kollegium Fizycznégo Prezesa, Szpitala ubogich chorych Fizyka; Stanisława Minockiégo Swiętéy Teologii i Oboyga Prawa Doktora, Kanonika Katedralnégo Krakowskiégo, Procesu Sądowégo Prawa Duchownégo Profesora; Krzysztofa Idatte Swiętéy Teologii Doktora, téyże i Języka Greckiego publicznégo Profesora, Kanonika Katedralnégo Krakowskiégo,

Szkoły

1788.
Máy. Szkoły Głównéy Koronnéy X. Kanclerzégo; Antoniégo Koptawskiégo Filozofii i Prawa Oboyga Doktora, Prawa Natury i Politycznégo Profesora Publicznégo, Zgromadzéniá do xiąg elementarnych w Warszawie Towarzysza; Andrzeia Trzcińskiégo Filozofii i Medycyny Doktora, Fizyki Profesora publicznégo; Jacka Przybylskiégo Filozofii Doktora, w Szkole Głównéy Koronnéy Bibliotéki Akademickiéy Préfekta; i Starożytności w Klasie Litteratury publicznégo Profesora; Felixa Radwańskiégo Filozofii Doktora, Mechaniki i Hydrauliki publicznégo Profesora, Geometrę J. K. Mci; Marcina Fiałkowskiégo Filozofii Doktora, Vice-Profesora Kollegium Moralnégo Zastępuiącégo Katedrę Litteratury w Szkole Głównéy Koronnéy; i Sebastyana Czochrona Oboyga Prawa Doktora, Akademii Strazburgskiéy Towarzysza, Sekretarza Szkoły Głównéy Koronnéy. 1.

Oraz w przytomności W. X. Benedykta Trzebińskiégo Kustosza Katedralnégo Krakowskiégo; W. X. Antoniégo Wyczałkowskiégo Kanonika Katedralnégo Krakowskiégo; W. X. Szczepana Hołowczyca Kanonika Katedralnégo Krakowskiégo i Warszawskiégo; JWo JP. Stanisława Morsztyna Kawalera Orderu Sto Stanisława, Starosty Skotnickiégo; Xiążęcia Romana Sanguszka; tudzież wielu innych Duchownych i świeckich Gości.

Na tém Posiedzéniu czytané były dwie Dyssertacye, iedna z Kollegium Fizycznégo przez JP. Felixa Radwańskiégo Mechaniki i Hydrauliki Profesora o spławności Rzék i bieiu tám; drugá z Kollegium Moralnégo przez JX. Sebastyana Czochrona Oboyga Prawa Doktora, Sekretarza Szkoły Głównéy Koronnéy o Prawodawstwie Kryminalném; którego Dyssertacyá wyszła z druku. i.

Donie-

1788. Máy.

Doniesiénié o téyże Uroczystości Szkoły Głównéy, z Gazety Warszawskiéy Dnia 31. Maia Roku 1788 wyięté.

Z Krakowa dnia 13. Maia 1788.

w Krakowie Szkoła Główná, podczas Oktawy S. Stanisława, w Uroczystość Zielonych Świątek /: w które Święto R. 1364. założoná była Akademiiá Krakowská od Kazimiérza Wielkiégo :/, w Poniedziałek Świąteczny znáydowała się w Kollegiacie Akademickiéy S. Anny na Wotywie z Te Deum laudamus przez JX. Trzebińskiégo Kustosza Krakow: spiéwanéy; a po południu, taż Szkoła Główná odprawiła publiczną Sessyą w Sali Jagiellońskiéy w przytomności Duchownych i Świeckich Gości, gdzie
1. czytané były dwie Dyssertacye, iedna przez JP. Radwańskiégo Mechaniki i Hidrauliki Professora, o spławności rzék i biciu tám; drugá przez JX. Czochrona Sekret. Szko. Głó: o Prawodawctwie Kryminalném i o śrzodkach ku poprawie Prawa Kryminalnégo służących.

F. Graczewski KEW S. Gł. Ryk.

Posiedzénié

złożoné w Sobotę Dnia 27. Miesiąca Września. Wrzesień.
do zaradzéniá i stanowiéniá w następuiących punktach.

Naprzód: Do wyznaczéniá dnia na czytanié Dyssertacyy, z okoliczności Imiénin JO. Xcia Jmci Prymasa i rozpoczęciá roku Nauk.

Powtóré: Do czytaniá Rapportów Delegowanych o Dyssertacyi fizycznéy i moralnéy.

Działo się w przytomności Osób zapisanych w Protokóle Rządu na karcie 152.

Tak

1788.
Wrzesień. Tak zgromadzona Szkoła Główna, po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyi Ostatniégo Posiedzénia podług Ustáw, uchwaliła co następuie.

Co do piérwszégo: Na Wotywę Solénną zrana i czytanié Dyssertacyi z okoliczności Imiénin J. O. Xcia Jmci Prymasa, Prezesa Kommissyi Edukacyi Narodowéy, Konserwatora, Kanclerza, i Dobroczyńcy Akademii, oráz rozpoczęciá roku Nauk; wyznaczá Szkoła Główná dzień 6. Miesiąca Października po południu o godzinie 3.

Co do drugiégo: Delegowani na dniu 21. Czerwca, wysłucháwszy dnia 15. Września Dyssertacyi o kunsztcie pisaniá u Starożytnych, maiącéy się czytać na Posiedzéniu publiczném dnia 6. Października, z okoliczności Imiénin J. O. Xcia Jmci Prymasa, Kanclerza, Konserwatora i Dobroczyńcy Akademii, zdali następuiący Rapport.

Rapport Delegowanych
O Dyssertacyi z Kollegium Moralnégo,

Dnia 6go Października 1788. Ru czytaną bydź maiącéy.

Wezwani od Szkoły Głównéy na dniu 21. Miesiąca Czerwca, do wysłuchaniá na dwa tygodnie przed S. Michałém
1. Dyssertacyi, którą JP. Jacek Przybylski Bibliotekarz i Professór Starożytności, na Posiedzéniu Publiczném w Październiku złożyć się maiącém obowiązáł się czytać, z okoliczności Imiénin J. O. Xcia Jmci Prymasa, Prezesa Prześw. Kommissyi Edukacyi Narodowéy, Kanclerza, Konserwatora i Dobroczyńcy Akademii; wysłucháwszy w Domu Jagiellonskim na dniu 15. Września biéżącégo roku Dyssertacyi rzeczonégo

1788. Wrzesień.

go Autora, O Kunsztcie pisaniá u Starożytnych; znaleźliśmy ią pożyteczną i godną czytaniá na témże Posiedzéniu publiczném. Dopełniaiąc w téy mierze włożonégo na nás obowiązku ninieyszy Rapport podpisém rąk naszych ztwiérdzony składámy Głównéy Szkole Królestwa. Dan w Krakowie Dnia 27. Miesiąca Września, 1788 Roku. = X. Józef Szabel. S. T. D. i P. Collegii Moralis Praeses. mpp. M. Sebastyan Czochron O. P. D. Sekretarz Szkoły Gł. Kor. mpp.

Co się zaś tycze Rapportu o Dyssertacyi fizycznéy,
2. tén nie był zdany dlá tego, że JP. Czerwiakowski nie doczytáł przed Delegowanymi swoiégo pisma, z przyczyny słabości, którá Go w czytániu zaszła.

F. Cracewski KEWSGWKrak

ROK SZKOLNY

Zaczynaiący się dnia 1go Października 1788, a kończący się dnia 1go Października 1789 Roku.

Posiedzénié

Publiczné.

Złożoné w Poniedziałek Dnia 6. Miesiąca Października w Sali Jagiellońskiéy.

Do czytaniá Dyssertacyi.

Z okoliczności Imiénin Jaśnie Oświéconégo Xiążęcia JMści

Michała Ciołek

PONIATOWSKIÉGO,

1788.

14 Października. Arcybiskupa Gnieznieńskiego, Prymasa Korony Polskiey i W. X. Litewskiego, Pierwszego Xięgia Administratora Krakowskiego, Prezesa Kommissyi Edukacyi Narodowey, Konserwatora, Kanclerza, i Dobroczyńcy Akademii. &c &c.

I razem Otwarciá Roku Nauk.

Działo się w przytomności Osób składaiących Radę Szkoły Głównéy: J.W.o Felixa Oraczewskiego, Kawalera Orderu S. Stanisława, Kommissarza Edukacyi Narodowey, od Prześw. Kommissyi nad Edukacyą Narodową przełożonéy do Szkoły Głównéy Koronnéy Delegowanego Wizytatora, Wszystkich Szkół i Całego Stanu Akademickiego w Koronie Generalnego Rektora, Xxży i Ppp. Józefa Szabla, Swiętéy Teologii Doktora i publicznego Profesora, Kanonika Katedralnego Krakowskiego, Kollegium Moralnego Prezesa; Andrzeia Badurskiego Filozofii i Medycyny Doktora, Patologii i Praktyki Profesora publicznego, Doktora Nadwornego J. K. Mći, Kollegium Fizycznego Prezesa, Fizyka Szpitala S.e Łazarza; Stanisława Minockiego Swiętéy Teologii i Obojga Prawa Doktora, Kanonika Katedralnego Krakowskiego, Processu Sądowego Prawa Duchownego Profesora; Antoniego Popławskiego Filozofii i Prawa Obojga Doktora, Prawa Natury i Politycznego Profesora publicznego, Zgromadzeniá do Xiąg Elementarnych w Warszawie Towarzysza; Wincentego Smacznińskiego Filozofii i Swiętéy Teologii Doktora, Pisma S.e publicznego Profesora, Kollegiaty MM. Sc. Proboszcza; Jacka Przybylskiego Filozofii Doktora, w Szkole Głównéy Koronnéy Bibliotekí Akademickiéy, Prefekta, i Starożytności w Wydziale Literatury publicznego Profesora; Felixa Radwańskiego Filo-

a

1788.
Października

Filozofii Doktora, Mechaniki i Hidraulici publicznego Profesora, J. K. Mci Geometrę; Józefa Muszyńskiego Filozofii i Obojga Praw Doktora, Kollegiaty WW. SS. Kanonika, Bursy Jurisperitorum Seniora, Wizytatora Szkół Prowincyi Wielkopolskiey; Jana Kantego Krusińskiego Filozofii Doktora, w Kollegium Fizycznem Vice-Profesora, Katedry Matematyki Elementarney zastępuiącego Profesora, Wizytatora Szkół Prowincyi Małopolskiey; i Sebastyana Czochrona Obojga Praw Doktora, Akademii Strazburgskiey Towarzysza, Sekretarza Szkoły Głównéy Koronnéy.

Oraz w przytomności wielu innych Duchownych i Świeckich zgromadzonych Gości.

Na tém Posiedzeniu czytał Dyssertacyą z Kollegium
1. Moralnego X. Jacek Przybylski Bibliotekarz Szkoły Głównéy i Profesor Starożytności: O kunszcie pisania u Starożytnych, którego Dyssertacya wyszła z Druku.

Doniesienie o teyże Uroczystości Szkoły Głównéy; z Gazety Warszawskiey Dnia 22 Października Roku 1788. wyjęte.

z Krakowa dnia 10. Października 1788.

Dzień Oktawy Imienin J. O. Xcia Jmci Prymasa obchodzony tu był uroczyście od wszystkich Stanów Akademickich, iako dzień Otwarcia Lekcyy publicznych. Zrana przytomna była Szkoła Główna w Kościele Akademickim solennéy Wo-
2. tywie śpiewanéy przez X. Jagiellońskiego Proboszcza Kollegiaty S. Anny, po któréy weszli przytomni Obywatele wraz z Szkołą Główną do Szkół Nowodworskich, gdzie miał mowę X. Sołtykiewicz Nauczyciel Prawa. Po obiedzie Szkoła Główna zgromadziwszy się do Sali Jagiellońskiéy, miała Posiedzenie publiczne, gdzie czytał Dyssertacyą o sposobie pisania u Starożytnych X. Jacek Przybylski Bibliotekarz Szkoły Głównéy, Profesor Starożytności.

X. Józef Szabel S. T. D. i P. iako Prezyduiący. mpp.

1789.
Marzec.

POSIEDZÉNIÉ

złożoné we Srzodę Dnia 18. Miesiąca Marca do zaradzénia i stanowiénia w następuiących punktach.

Naprzód: Do wyznaczénia liczby Xiążek eléméntarnych po Szkołach dla ubogich Uczniów.

Powtóre: Do zaradzénia o Grammatyce francuzkiéy i wypisach do obcych ięzyków Szkołom Narodowym potrzebnych.

Potrzécié: Do przełożénia, czy nie są istotnie potrzebné dla maiącégo się promowować in Universitate Medyka ćwiczénia praktyczné przynaymniéy cztéroletné w Szpitalu przy chorych, oráz porządnie spisané od niego obserwacye tak przypádków, iako i lékárstw używanych podług okoliczności, a to dla nabycia téy trafności w rozeznywaniu symptomatów chorób, bez któréy ta umieiętność źle użytémi lékarstwami, może często oddalić pomoc, któraby natura w własnych znalazła siłach.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, w Protokóle Rządu na karcie 286 zapisanych.

Tak zgromadzoná Szkoła Główná, po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyi ostatniégo Posiedzénia podług Ustáw, uchwáliła co następuie.

1 Co do piérwszégo: Delegowani są Wizytatorowie Jeneralni i Sekretarz Szkoły Głównéy do wyznaczénia liczby Xiążek eléméntarnych dla ubogich Uczniów w Szkołach Narodowych stósownie do Rezolucyi Prześw. Kommissyi pod dniém 21. Lutégo 1783. R^u zapadłéy, przy nadaniu Xiążek eléméntarnych Drukarni Szkoły Głównéy.

2. Co do drugiégo: Potrzebę Grammatyki francuzkiéy i wypisów do obcych ięzyków na Szkoły Narodowé, postanowiła Szkoła Główná przełożyć Prześw. Kommissyi Edukacyi Narodowéy.

Co do trzéciégo: Szkoła Główná zaradzaiąc z naysłuszniey-

szych

1789. Marzec.

szych troskliwości pobudek, ażeby Młodzież z Miast Koronnych na Naukę Chirurgii posyłaná, była w czasie umieiętną w téy sztuce i pożyteczną dla Kraiu, stanowi teraźnieyszą Konkluzyą, aby każdy Chirurg po skończonym biegu Nauk teorycznych, ćwiczył się w praktyce przynáymniey przez dwa lata w Szpitalu, zapisuiąc porządnie czynioné przez siebie obserwacye tak przypádków iako i lékárstw podług okoliczności: a to dlá nabyciá w rozeznywaniu chorób téy tráfności, bez któréy źle użytémi lékárstwami można często oddalić pomoc, którąby Natura w własnych znalazła siłach. Nadto stanowi, aby Uczniowie Chirurgii prezéntuiący się do otrzymaniá stopnia w Medycynie, popisywali się przy Examinie własnémi obserwacyami uczynionémi w Szpitalu na Chorych.

F. Oraczewski KEN. SGM. R. y W:

POSIEDZÉNIÉ

złożoné w Piątek Dnia 3. Miesiąca Kwietnia do zaradzéniá i stanowiéniá w następuiących punktach.

Naprzód: Do wyznaczéniá Delegacyi do słuchaniá Dyssertacyi na S. Stanisław maiącéy bydź czytanéy.

Powtóré: Do zaradzéniá o Dyssertacyi na Świątki z okoliczności Założéniá Akademii, i wyznaczéniá delegacyi do słuchaniá téyże Dyssertacyi.

Potrzécié: Do wysłuchaniá Rapportu o Szkołach Parafiialnych.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, w Protokóle Rządu na Karcie 298. zapisanych.

Tak zgromadzoná Szkoła Główná, po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniégo Posiedzéniá podług Ustáw, uchwáliła co następuie.

1. Co do piérwszégo: Do słuchaniá Dyssertacyy na 3. tygodnie przed aktém publicznym iednéy moralnéy, drugiéy fizycznéy z okoliczności Imiénin Nayiaśnieyszégo Pána w Maiu czytanémi być maiących, delegowani są do Moralnéy JX. Popławski, JP. Przybylski i Sekretarz; a do fizycznéy JX. Prezes Collegii Physici i JP. Ján

Scha-

1789.
Kwiecień. Schaster, z obowiązkiem zdania o nich Rapportu na piśmie.

2. Co do drugiego: Ks. Trzciński Prezes Collegii Rypsici, Kanonik Koadiutor Krakowski, oświadczył się czytać Dyssertacyą na Świątki z okoliczności Założenia Akademii od Kazimierza W. które oświadczenie Szkoła Główna miłe przyjąwszy, do wysłuchania tejże Dyssertacyi na 3. tygodnie przed aktem publicznym, wyznaczyła JJ. Czerniakowskiego i X. Radwańskiego, z obowiązkiem zdania o niéy Rapportu na piśmie.

Co do trzeciego: Wizytator Szkół Prowincyi Małopolskiéy, wyznaczywszy w przeszłym roku Osoby ze Zgromadzenia Szkół Krakowskich, do weyrzenia i opisania Stanu Szkół Parafialnych znayduiących się w mieście Krakowie i na Przedmieściach, o tychże Szkołach Parafialnych, których Stan opisany przez Delegowanych iest w osobnym Protokole, czytał następuiący Rapport.

Rapport

O Wizycie Szkół Parafialnych w Krakowie i na Przedmieściach tegoż, Szkole Głównéy Królestwa oddany na Sessyi dnia 3. Kwietnia 1789 Roku, przez Jana Kantego Krusińskiego Wizytatora do Szkół Koronnych od Szkoły Głównéy Delegowanego.

W czasie Wizyty Generalnéy Szkół Przygotownych, delegował Wizytator Osoby tego Zgromadzenia do zwiedzenia Szkół Parafialnych w mieście Krakowie i na Przedmieściach będących, dawszy im na piśmie stósowną do wykonania tego dzieła Instrukcyą, ta następuie.

3. Maiąc sobie powierzony od Szkoły Głównéy urząd wizytowania Szkół Narodowych, a przeznaczonym będąc, że do zaprowadzonego iednostaynego porządku po Szkołach Parafialnych w mieście Krakowie i na Przedmieściach znayduiących się, wiele należy dochodzić doskonałość Edukacyi i Instrukcyi w Szkołach Przygotownych, na fundamencie art. 21. Rozd. VI. Ustaw, chciałem sam przez siebie zwiedzić też Szkoły Parafialne, a kiedy potrzeba prędkiego nawizytę Szkół po Prowincyach wyiechania, nie dozwala mi wypełnić tego obowiązku, dla tego na Sessyi Wizytatorskiéy Zgromadzenia Szkół Przygotownych delegnie Osoby JJ. Nepomucena Tyszkowskiego, JJ. Józefa Czecha, JJ. Józefa Sołtykowicza, JJ. Józefa Girtlera, i JJ. Walentego Ktosowskiego, udzielaiąc im téy mocy, która

4.

która sam mam na fundamencie Ustaw Prześw. Kommissyi Edukacyynéy i Instrukcyi Szkoły Głównéy Królestwa. Wzywa zatém Szkół Parafiialnych w Mieście Krakowie i na Przedmieściach Seniorowie, Dyrektorowie i iacyholwiek Dozorcy, obowiązani będą w artykułach niżéy wyszczególnionych i innych do dobra nauk zmierzaiących, przez témiż PP. Nauczycielami albo wszystkiémi razém lub któremikolwiek osobno dać sprawę, i odpowiedzieć na to wszystko, w czémkolwiek by utatuienia zdgadi. Delegowani zatém przyszedłszy do każdéy w szczególności Szkółki, zechcą się przekonać 1o Czyli Ustawy Prześw. Kommissyi Edukacyynéy do wszystkich w Kraiu Szkół Parafiialnych ściągaiące się, a z nich niektóre Szkołom Parafiialnym Krakowskim służyć mogące, są w całości zachowane lub nie? 2do Czyli Elementarz na Szkoły Parafiialne wydany, iest po Szkołach używany, i czyli mógłby do I. Klassy Szkół Przygotowuych iść maiąca, bierze potrzebne do tyże Klassy oświecenie? 3o Czyli każda Szkoła ma swego Seniora? od kogo postanowionego? i czyli ci, którzy od Szkoły Głównéy są postanowieni, czynią zadosyć swemu powołaniu? 4to Czyli Dyrektorowie pilnuią swoich powinności? 5o Czyli Kościoły do których Szkółki należą, maią w potrzebie usłużenia, do Mszy ś. z uczniów usługę? 6o Zapytaią się Delegowani o imię Dyrektora, liczbę uczniów wszystkich, liczbę i imiona pilniejszych. Dowiedzą się o dochodzie każdéy Szkółki, iak wielki iest? iakiego gatunku? która Szkoła z zapisanego sobie stałego funduszu, a która z dobrowolnego nadania Proboszcza lub innego iakiego Dobrodzieia iest utrzymywaną? z wyrażeniem imienia Fundatora lub Dobrodzieia, Kapitału ieżeli iest iaki zapisany, mieysca iego lokacyi, a te wszystkie wiadomości z innemi interessuiącemi szczegółnościami opisane Wizytatorowi Generalnemu oddadzą. — Dan w Krakowie na Sessyi Wizytatorskiéy Zgromadzenia Szkół Przygotowuych 22. Kwietnia 1788. — Jan Kanty Krusiński Wizytator. mpp.

4. Na mocy niżéy tamowéy Instrukcyi PP. Sołtykowicz zwizytował 1o Szkołę Zamkową 2o Szkołę WW. Ss. 3o Szkołę S. Ducha. PP. Sołtykowski zwizytował Szkołę S. Szczepana. PP. Ktosowski zwizytował Szkołę S. Anny. Jchmć PP. Sołtykowski i Ktosowski razém zwizytowali Szkołę N. Maryi. Jchmć PP. Czech i Girtler razém zwizytowali 1o Szkołę S. Floryana. 2o Szkołę Bożego ciała. 3o Szkołę S. Piotra. Rapporta pomienionych

Dele-

1789.
Kwiecień.

Delegowanych w Xięgi Zgromadzéniá Szkół Przygłównych wciągnioné zostały, których Kopiie mám honór Szkole Głównéy złożyć. Rapporta té że dlá długości nié mogą bydź całé odczytané, té przynáymniéy krótko przebiegnę punkta, któré bardziéy zdaią się animadwersyi Szkoły Głównéy wyciągać.

Uwági ogólné.

1º Ponieważ Dyrektorowie i Dozorcy Szkół Parafiialnych w mieście Krakowie i na Przedmieściach nie dopełniaią wszyscy swoich obowiązków, a to po wielkiéy części bydź może skutkiém niewiadomości Ustáw Prześw. Kommissyi, byłoby rzeczą bardzo pożyteczną, aby Szkoła Główná zléciwszy wyiąć z pomiénionych Ustáw Rozdział o Szkołach Parafiialnych, nakazała go wydrukować, i to na drzwiach każdéy Szkoły Parafiialnéy do wiadomości uczących i uczących się podać. Pomogłoby to wielé ieżeli nie do zupełnégo umorzéniá, to przynáymniéy do zmnieyszéniá w Rodzicach przesądów przekładaiących Szkółki po domach prywatné nad té, któré pod dozorém Szkoły Głównéy zostaią.

2º Niektóré Szkoły albo wcalé nié maią Seniorów, albo też takich, którzy nie będąc znani ani z nauki, ani z obyczaiów Szkole Głównéy, mogą w swoiém urzędowaniu zawodzić Jéy nadzieie. Cwiczénié Młodzieży nie wszędzie iest takié, iakiégo Ustawy Prześw. Kommissyi wyciągaią, i iakiéby odpowiadało myślóm swoich Fundatorów. Fundusze iedné z gruntu powpádały, drugié nie w całości dochodzą, iak to wszystko iest wyszczególnioné w Rapportach. Kiedy Szkoła Główná zaiętá tylu większéy wági czynnościami, mogłaby, zostáwiwszy sobie prawo approbowaniá lub reprobowaniá, powierzyć bliższégo dozoru i wglądaniá Zgromadzeniu Szkół Przygłównych, daiąc mu moc obieraniá, potwiérdzaniá, odmiéniániá na fundaméncie słusznych przyczyn i w przyzwoitym czasie Seniorów i Dyrektorów, przestrzéganiá i dociekaniá całości funduszów, pilnowaniá aby nauki i Policyá Szkolná były zgodné z Ustawami Prześw. Kommissyi, a nieodstępné od myśli piérwszych Fundatorów i Dobrodzieiów.

Ján Kanty Krusiński mpp.

Po wysłuchaniu takowégo Rapportu i przeyrzéniu Doniesień Delegowanych od Wizyty do Szkół Parafiialnych, pokazało się, iż nauki początkowé źle idą na Szkole Zamkowéy, Szkole S. Anny, Szkole

Sº

1789.
Kwiecień.

S= Floryana, Szkole S. Ducha; na Szkole WW. Sł. mierniey na Szkole P. Maryi, Szkole S. Szczepana, Szkole Bożego Ciała dobrze; a na Szkole S. Piotra nayleppiey. Ażeby więc wszyscy Nauczyciele i Dozorcy Parafiialni dopełniali swoich obowiązków z należytą usilnością, i ustawy Przesw. Kommissyi w tey mierze im lepiey wiadome były, pozwala Szkoła Główna wydrukować swym kosztem Rozdział o Szkołach Parafiialnych, który na przodku każdey Szkoły znajdować się powinien. Maiąc przytém zalecenego sobie z pilności, roztropności i dopełnienia Przepisów Przesw. Kommissyi P. Tomasza Kostkiewicza Dyrektora Szkoły S= Piotrá, który nayuiętszą w swych Uczniach w czasie Wizyty okazał korzyść, oświadcza mu satysfakcyą, i zapewnia Go o swoich względach. Nadto, usituiąc Szkoła Główna wprowadzić do wszystkich Szkół Parafiialnych w mieście Krakowie i na Przedmieściach iednostayność nauki, wykonanie ustaw Przesw. Kommissyi, należyty porządek i pilność, poruczá też Szkoły bliższemu Dozorowi Zgromadzenia Szkół Krakowskich, z mocą przestrzegania i dochodzenia całości dochodów podług myśli Fundatorów. 1.

F Owerecki KKWSGłKrW.

POSIEDZENIE

Złożone we Środę Dnia 22. Miesiąca Kwietnia. do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Naprzód: Do wyznaczenia Dni na czytanie Dyssertacyy, z okoliczności Imienin Nayiaś. Pana, i pamiątki Założenia Akademii Krakowskiey do Kazimierza W.

Powtóre: Do doniesienia Szkole Głównéy o proszących się o Examen z Medycyny.

Działo się w przytomności Osób Rady Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, w Protokole Rządu na Karcie 308. zapisanych.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia podług Ustaw, uchwaliła co następuie.

Co do pierwszego: Na Wotywę solenną zrana i czytanie Dyssertacyy na S. Stanisław z okoliczności Imienin Nayiaś.

1789. Kwiecień.

iaśnieyszégo Króla Nauk Opiekuna i Twórcy Instrukcyi powszechnéy, wyznaczá Szkoła Główná dzień 15. Maia o godzinie 3. po południu. Na takowąż uroczystość i akt publiczny na Swiątki, z okoliczności Założéniá Akademii Krakowskiéy od Kazimierza W. odprawić się maiący, wyznaczá Poniedziałek Swiąteczny.

1. Co do drugiego: JX. Prezes Collegii Physici doniósłszy o PP. Kulpińskim, Schahinie i Żarczynskim Uczniach Chirurgii proszących się o Examén z Medycyny: Szkoła Główná zléciła Collegio Physico wyznaczyć dlá nich Examinatorów, ieżeli wspomniéni Kandydaci iuż w całości dopełnili dwóch Konkluzyy Szkoły Głównéy, względém ich edukacyi zapadłych, toiest, ieżeli skończyli Kurs Chirurgii „i innych nauk teoryczuych„ cuiczyli się w praktyce przynáymniéy przez dwa lata w Szpitalu, i maią własné obserwacye tamże uczynioné na Chorych.

F. Oraczewski KEWSGMK pr.

POSIEDZÉNIÉ

Złożoné we Srzodę Dnia 6. Miesiąca Maia.

Do słuchaniá Rapportu o Dyssertacyi na S. Stanisłáw.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, w Protokóle Rządu na karcie 316. zapisanych.

Tak zgromadzoná Szkoła Główná po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniégo Posiedzéniá podług Ustáw, uchwáliła co następuie.

Delegowani na dniu 3. Kwietnia, wysłucháwszy dnia 25. tegoż miesiąca Dyssertacyi o publicznéy edukacyi porównanéy z prywatną, czytaną bydź maiącéy dnia 15. Maia z okoliczności Imiénin Náyiaś. Króla Stanisława Augusta Nauk Opiekuna i Twórcy Instrukcyi powszechnéy, zdali następuiący Rapport.

Rapport Delegowanych

o Dyssertacyi Moralnéy na S. Stanisłáw z okoliczności Imiénin Náyias. Króla czytaną bydź maiącéy Dnia 15. Maia Roku 1789.

Delego-

1789.
Maÿ.

1. Delegowani od Szkoły Głównéy na dniu 3. Miesiąca Kwietnia do wysłuchania na trzy tygodnie przed aktem publicznym Dyssertacyi, którą X. Marcin Fiałkowski Kollegium Moralnego Vice-Professor, Zastępuiący Katedrę Literatury w Szkole Głównéy, na Posiedzeniu Publicznem w Maiu złożyć się maiącem obowiązał się czytać, z okoliczności Imienin Nayiaśnieyszego Króla, Nasz Opiekuna i Twórcy Instrukcyi powszechnéy; wysłuchawszy w Rezydencyi i w przytomności J. W. Kommissarza, Wizytatora i Rektora na dniu 25. Kwietnia bieżącego roku, Dyssertacyi O publicznéy Edukacyi porownanéy z prywatną przez pomienionego Autora; znaleźliśmy ią pożyteczną i godną czytania na temże Posiedzeniu Publicznem. Dopełniaiąc w tey mierze włożonego na nas obowiązku, niniejszy Rapport podpisem raz naszych stwierdzony składamy Szkole Głównéy. Dan w Krakowie Dnia 6. Maia, 1789 Roku. — A. Popławski Prof. Prawa nat. i Polity; Jacek Przybylski Bibliotekarz i Prof. Starożytności. M. Sebastyan Czochron O. P. D. Sekr. Szk. Gł. mpp

F. Gracewski. KEWSGKyk.

POSIEDZENIE PUBLICZNE

złożone w Piotrk Dnia 15. miesiąca Maia
w Sali Jagiellońskiéy
Do czytania Dyssertacyi
z okoliczności Imienin Nayiaśnieyszego Króla

STANISŁAWA AUGUSTA.

Działo się w przytomności Osób Rady Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, iak następuie; J. W. X. Felix Oraczewski, Kawaler Orderu S. Stanisława, Kommissarz Edukacyi Narodowéy, Wizytator i Rektor; X. Józef Szabel S. Teologii i publiczny Professsor, Kanonik Katedralny Płocki, Kollegium Moralnego Prezes; X. Andrzéy Trzciński Filozofii i Medycyny Doktór, Fizyki Professsor, Kanonik Koadiutor Krakowski, Kollegium Fizycznego Prezes; X. Krzysztof Idatte S. Teologii Doktór, tegoż i języka Greckiego publiczny Professsor, Kanonik Katedralny Krakowski, Szkoły Głównéy Koronnéy Pod. Kanclerzy; X. Antoni Popławski Filozofii i Prawa Obóyga Doktór,

1789. Máy. Doktór, Prawa Natury i Politycznégo Professór publiczny; JX. Wincénty Smaczniński Filozofii i S. Teologii Doktór, Pisma Sº publiczny Professór, Kollegiaty WW. SS. Proboszcz; JP. Rafáł Czerniakowski Filozofii i Medycyny Doktór, Chirurgii i Sztuki Położniczéy publiczny Professór, Doktór Nadworny J. K. Mći, Szpitala ubogich chorych Chirurg; JP. Jacek Przybylski Filozofii Doktór, Konsyliarz Nadworny J. K. Mći, Bibliotekarz Szkoły Głównéy Koronnéy, Starożytności Professór; JP. Felix Radwański Filozofii Doktór, Mechaniki i Hidrauliki publiczny Professór, J. K. Mći Jeometra; JP. Józef Januszewicz Filozofii Doktór, Kollegium Moralnégo Vice-Professór i Sekretarz, Katedrę Prawa Kraiowégo zastępuiący; i JX. Sebastyan Czochron Oboyga Prawa Doktór, Akadémii Strazburgskiéy Towarzysz, Sekretarz Szkoły Głównéy Koronnéy.

Oráz w przytomności JWº Michała Sołtyka, Kawalera Orderu Sº Stanisława, Dziekana Katedralnégo Krakowskiego; W. JP. Antoniégo Gruszeckiégo Skarbnika Oświecimskiégo, Prowincyi Małopolskiéy Superinténdénta; JP. Waléntégo Barschta Radzcy Krakowskiégo; i wielu innych Duchownych i świeckich zgromadzonych Gości.

1. Na tém Posiedzéniu czytáł Dyssertacyą JP. Marcin Fiałkowski Filozofii Doktór, Kollegium Moralnégo Vice-Professór, Katedrę Literatury zastępuiący; w któréy Edukacyą dziś publiczną porównáł z prywatną co do nauk, Osób uczących, sposobu uczéniá, czuynégo nad nią Zwiérzchności oka i skutecznych do zachęcéniá srzodków, przez co stawiwszy obráz Edukacyi dziś publicznéy, a na Kráy cały rozciągnionéy, wyższość téy nad prywatną i iéy potrzebę w Rządzie zwłászcza Republikantskim okazáł.

Doniesiénié o téyże Uroczystości Szkoły Głównéy, z Gazety Warszawskiéy Dnia 23. Maia Roku 1789. wyjęté.

z Krakowa dnia 15. Maia 1789.

Szkoła Główná Koronná Akademiiá Krakowská, dzién tén, który był Oktawą Imiénin Náyiaśnieyszégo Pána, obchodziła uroczyście następuiącym porządkiém. Rano o godzinie 9. wszystkié Stany Akademickié maiąc na czele Rektora, znáydowały się w Kościele S.

Anny

Anny na solennéy Wotywie, którą miał JX. Minocki Kanonik Katedral. Krakow. po któréy Te Deum laudamus śpiewano. Po po-
2. łudniu zaś o godzinie 3. była téyże Szkoły Królestwa Sessyá publiczná, w przytomności dystyngwowanych i licznie zgromadzonych Gości, na któréy JP. Fiałkowski Katedry Literatury w téyże Szkole Głównéy Professór, czytáł Dyssertacyą, w któréy wyższość Edukacyi publicznéy nad prywatną i iéy potrzebę w Rządzie zwłászcza Republikantskim okazywáł.

F. Oraczewski [illegible]

POSIEDZÉNIÉ

złożoné w Sobotę Dnia 30. Miesiąca Maia do zaradzénia i stanowiénia w następuiących punktach.

Naprzód: Do słuchaniá Rapportu o Dyssertacyi na Świątki.

Powtóre: Do przypomniénia, aby Prospekta i materye Popisowé podług Konkluzyi Szkoły Głównéy wygotowané były na dzień 15. Lipca.

Potrzécié: Do prezéntowaniá Dyssertacyi mianéy z okoliczności Imiénin Náyiaś. Pána, podług Konkluzyi Szkoły Głównéy.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, w Protokóle Rządu na karcie 313. zapisanych.

Tak zgromadzoná Szkoła Główná po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyi ostatniégo Posiedzéniá podług Ustáw, uchwáliła co następuie.

Co do piéruszégo: Delegowani na dniu 3. Kwietnia, wysłucháwszy dnia 11. Maia Dyssertacyi o wzroście ogólnym Filozofii naturalnéy do czasów naszych, a w szczególności o Eudyometrze czyli narzędziu służącém do sądzéniá o stopniu czystości lub zdrowości powietrza atmosferycznégo na każdém mieyscu, o téyże Dyssertacyi czytaną bydź maiącéy dnia 1. Czérwca, z okoliczności Założéniá Akademii Krakowskiéy przez Kazimiérza Wielkiégo, JP. Radwański zdáł następuiący Rapport.

Rapport

O Dyssertacyi fizycznéy na Świątki.
z okoliczności Założénia Akademii Krakowskiéy przez Kazimiérza W. czytaną bydź maiącéy
Dnia 1. Czérwca Roku 1789.

Czytał

1789.
Maij
1.

Czytał X. Srzeński dnia 11. Maia Dyssertacyą o wzroście ogólnym Filozofii naturalnéy, a w szczególności o narzędziu Eudyometrze zwanem i o iego użyciu. Zdało się Delegowanym w iéy naprzód tytule nagłe przeyście od tak ogólnego obiektu, do nadto szczególnego. Powtóre: Maią honor przełożyć Szkole Głównéy, iż kiedy téy Dyssertacyi wszystkie prawie materye do Historyi naturalnéy lub Chémii należą, które żadnego z ich obiektami których uczą, nié maią związku; uwolnić ich raczy od daniá swégo zdaniá: ilé że Dyssertacye na fundamencie rapportów Delegowanych, podług Konkluzyi Szkoły Głównéy, mogą bydź drukowane. Wyznać zaś muszą Delegowani, że Historyi naturalnéy i Chémii nie posiadaią tyle, żeby mogli bydź w tych naukach cenzorami. Przeto, ieżeliby miała bydź ta Dyssertacyá drukowana, maią honor przełożyć Szkole Głównéy, żeby inna Delegacyá z Osób o tych materyach ex professo traktuiących, była wyznaczona. — Felix Radwański Delegowany mpp.

Co do drugiego: Dla przypomnienia Professorom publicznym, aby Prospekta Lekcyy i materye Popisowe na dzień 15. Lipca w języku Polskim i Łacińskim bezzawodnie wygotowali, uchwaliła Szkoła Główna, aby dwie Konkluzye, iedna pod dniem 9. Lutego, druga pod dniem 22. Kwietnia 1788. Roku w tey mierze zapadłe, między Tey Osobami wcześnie cyrkulowały Extraktem. Zalecita oraz, aby Prospekta Lekcyy matematycznych i materye Popisowe nie inaczey wydawane i drukowane były, tylko stósownie do Rezolucyi Prześw. Kommissyi, pod dniem 27. Listopada 1787. Roku wydanéy i wciągnionéy w Protokół nasz, pod dniem 4. Grudnia tegoż roku.

3. Co do trzeciego: X. Piątkowski Professor Literatury prezentował do druku Dyssertacyą o publicznéy Edukacyi porównanéy z prywatną, w Oktawę Imienin Nayiaśnieyszego Pána na Posiedzeniu publicznem czytaną, i otrzymał Imprimatur do J.W.o Kommissarza Edukacyinego, Wizytatora i Rektora Szkoły Głównéy.

F. Gracewski M.P.

POSIEDZENIE PUBLICZNE

Złożone w Poniedziałek Świąteczny Dnia 1. Miesiąca Czerwca
w Sali Jagiellońskiéy
Do czytania Dyssertacyi

Zoko.

1789.
Czerwiec.

Z okoliczności Założenia Akademii Krakowskiey przez

KAZIMIERZA WIELKIEGO.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, iak następuią: J. W. X. Felix Oraczewski, Kawaler Orderu S. Stanisława, Kommissarz Edukacyi Narodowéy, od Prezes. Kommissyi nad Edukacyą narodową przełożony, do Szkoły Głównéy Koronnéy Deleg. wany Wizytator, Wszystkich Szkół i całego stanu Akademickiego w Koronie Generalny Rektor; X. Józef Szabel S. Teologii Doktór i publiczny Professór, Kanonik Katedralny Płocki, Kollegium Moralnego Prezes; X. Stanisław Minocki S. Teologii i Oboyga Prawa Doktór, Kanonik Katedralny Krakowski, Processu Sądowego Prawa Duchownego Professór; X. Antoni Popławski Filozofii i Prawa Oboyga Doktór, Prawa Natury i Politycznego Professór publiczny, Zgromadzenia do Ziąg Elementarnych w Warszawie Towarzysz; X. Rafał Czerniakowski Filozofii i Medycyny Doktór, Chirurgii i Sztuki Położniczéy publiczny Professór, Doktór Nadworny J. K. Mci, Szpitala ubogich chorych Chirurg; X. Jacek Przybylski Filozofii Doktór, Konsyliarz Nadworny J. K. Mci, Bibliotekarz Szkoły Głównéy Koronnéy, Starożytności Professór; X. Marcin Piątkowski Filozofii Doktór, Kollegium Moralnego Vice-Professor, Katedrę Literatury zastępuiący; X. Józef Januszewicz Filozofii Doktór, Kollegium Moralnego Vice-Professor i Sekretarz, Katedrę Prawa Kraiowego zastępuiący; i X. Sebastyan Czochron Oboyga Prawa Doktór, Akademii Strazburgskiey Towarzysz, Sekretarz Szkoły Głównéy Koronnéy.

Oraz w przytomności J. W. Anny Oraczewski Żony J. W. Rektora; J. Pani Jenerałowy Grabowski; J. W. Starosty Wielowieyskiego, Kawalera Orderu S. Stanisława; X. Siemieńskiego Pisarza Konsystorza Krakow; X. Olearskiego Sędziego Sieniewskiego; X. Walent. Barscha Radzcy Kraj. i wielu innych obóiey płci Gości.

i. Na tém Posiedzeniu czytał Dyssertacyą X. Andrzey Trzciński Filozofii i Medycyny Doktór, Fizyki Professór, Kanonik Koadjutor Krakowski, Kollegium Fizycznego Prezes, o wzroście ogólnym Filozofii naturalnéy do czasów naszych,

a w

a w szczególności o Eudyometrze czyli narzędziu służącém do sądzénia o stopniu czystości lub zdrowości powietrza atmosferycznégo na każdém mieyscu, z takową niemal dokładnością, iak sądzimy o stopniu ciepła i zimna przez Termometr. Użycié tego nowégo narzędzia Kandydaci Stanu Akademickiégo na to przygotowani okazywali, czyniąc sami doświadczénia z powszechną przytomnych satysfakcyą. — Tę Sessyą publiczną zagaił J. W. Kor. Wizytator i Rektor, przekładaiąc, iako Prześw. Kommissya stósownie do potrzeb Kraiu trafia w zamiary światłé Kazimiérza Wielkiégo, pilnuiąc troskliwie, aby wprowadzoné nauki, nie na samych dalekich często od potrzeb ludzkich gruntowały się spekulacyach, ale praktyczné światła uszczęśliwiaiącé wszystkié Klassy i czyniącé losy Narodów, rozkrzéwiały.

Doniesiénié o téyże Uroczystości Szkoły Głownéy, z Gazety Warszawskiéy Dnia 10. Czerwca, Roku 1789. wyjęté.

Z Krakowa dnia 1. Czerwca 1789.

Szkoła Główná Kor: obchodziła dziś Rocznicę swégo Założénia od Kazimiérza W. przez złożoné Posiedzénié Akademickié w Sali Jagiellońskiéy, przy zgromadzonych Gościach, zagaioné przez Rektora téyże Szkoły Głównéy; na którém JX. Trzciński Kanonik Koad. Krakow: Professór Fizyki, i tegoż Kollegium Prezes, czytał Dyssertacyą o wzroście ogólnym Filozofii naturalnéy do czasów naszych; a w szczególności o Eudyometrze czyli narzędziu służącém do sądzénia o stopniu czystości lub zdrowości powietrza atmosferycznégo, tak, iak sądzimy o stopniu zimna i ciepła przez Termometr. Użycié tego nowégo narzędzia, Kandydaci Stanu Akademickiégo okazywali, czyniąc sami doświadczénia z powszechną przytomnych satysfakcyą. F. Oraczewski K. E. W. S. Gł.

POSIEDZÉNIÉ

złożoné w Sobotę Dnia 6. Miesiąca Czerwca do zaradzénia i stanowiénia w następuiących punktach.

Naprzód: Do oddania JX. Prezesowi Collegii Physici propozycyi przez s. p. Badurskiégo ułożonéy i wybranéy a Collegio Physico na owczas legalnégo do Konkursu na Katedrę Patologii i prak-

1789. Czerwiec.

i praktyki Szpitalnéy, aby ią przepisanym w Ustawach i w Rezolucyi sposobém publikowáł.

Powtóre: Ponieważ Prześw. Kommissyá ostatnią Rezolucyą swoią annihiluie wszystkie czyny bez prawégo Prezesa in conventiculis pod imiéniém Collegii Physici zaszłé, do zapytaniá się, iakié té były, i wniesiéniá ich do decyzyi Szkoły Głównéy, żeby nie szkodowali ci, co się bona fide w żądaniach po rezolucyą udali.

Potrzécie: Do czytaniá Noty Kandydatów dáwnieyszych dopraszaiących się o Examén i o stopién Doktorski in Philosophia.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, w Protokóle Rządu na Karcie 316. zapisanych.

Tak zgromadzoná Szkoła Główná, po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyi ostatniégo Posiedzéniá podług Ustáw, uchwáliła co następuie.

1. Co do pierwszego: Ponieważ Osoby w Kollegium Fizycznem zasiadaiące, nie zeszły się dnia 3. Miesiąca Czerwca na Sessyą Collegii Physici przez Prezesa paténtowanégo obwieszczoną, prócz JX. Trzcinskiégo tegoż Kollegium Prezesa, i JP. Czerniakowskiégo, dlá wydaniá propozycyi do konkursu na Lekcyą Patologii i załatwiéniá innych punktów. Przeto zapobiégaiąc Szkoła Główná, aby publiczny interess dlá nikczémnych sporów, nagannéy emulacyi, i hydnéy osobistości nie ciérpiáł, stósownie do Rezolucyi Prześw. Kommissyi Edukacyi Narodowéy pod dniém 25. Maia wszystkié sprawy tych, którzy schádzki swoié zamiást Obrád prawnych czynili pod prezydéncyą innéy Osoby przez siebie wybranéy, za nieważné deklaruiącéy i annihiluiącéy, zaléciła témuż Prezesowi, ażeby Kwestyą do Konkursu przez s. p. Doktora Badurskiégo ułożoną i wybraną od Kollegium Fizycznégo na ówczas prawégo, sposobém w Ustawach przepisanym ogłosił; z insynuacyą dlá Konkurruiących, aby posyłaiąc Dyssertacye swoie, zapisywali ié do Szkoły Głównéy Koronnéy. Któréto ogłoszénié obowiązany iest Prezes wprzód przesłać Prześw. Kommissyi, dlá wyznaczéniá terminu do odpisu na Kwestyą podaną w następuiących wyrazach. = Febris putridae quot et quae species, quae singularum causae, quae ex veterum et recentiorum observationibus signa praecipua, quae accommoda medendi methodus, quae ex perversa curatione pericula, quae praedictio, danturne remedia indigena huic scopo satisfacientia, ut exoticis carere possimus?

Co do drugiégo: Szkoła Główná wysłucháwszy osnowy

Paten-

1789.
Czerwiec.

Patentu danego w roku 1785. JX. Kanonikowi Idatte na Urząd Podkanclerzego, gdzie udzielone Jemu prawa i włożone nań obowiązki,
2. zawieraią się w tych słowach. = Eundem in Procancellarium Nostrum in Schola Principe Regni praesentibus Litteris Nostris creamus, constituimus, ac deputamus cum omni potestate ac praerogativis continua consuetudine hucusque practicari solitis: Eundemque simul sub conscientia obligamus, ut in utroque Collegio Universitatis in quavis Facultate seu Scientia et arte promovendos diligenter examinari studeat, tum qui sufficientes et idonei ad hoc reperti fuerint, iis duntaxat Licentiam ad Lauream Doctoratus seu Magisterii authoritate Nostra Cancellariali tribuat, atque pro obtinendo supremo ejusmodi honoris gradu, ad Scholam Principem remittat. = Na fundamencie dopiero przywiedzionego textu, a mianowicie ostatnich słów, zleciła Prezesowi Collegii Physici, aby obwieścił PP. Kulpińskiego, Schahina i Żarczyńskiego, Uczniów Chirurgii i Licencyatów Medycyny, że ich iest nieodstępną powinnością, po odebraney Licencyi udadź się do Szkoły Głowney po Doktoryą i Dyploma; oraz stosuiąc się do Jey Konkluzyy na dniu 4. Marca i 22. Kwietnia bieżącego roku zapadłych, wprzód udowodnić: iako iuż skończyli Kurs Chirurgii i innych Nauk teorycznych; ćwiczyli się w praktyce przez dwa lata w Szpitalu; maią własne obserwacye tamże uczynione na chorych; i po odprawionym ścisłym Examinie, prezentowanymi byli Magnifico Rectori Universitatis od Promotora.

Co do trzeciego: Szkoła Głowna przychylaiąc się do Me-
3. moryału Kandydatów dawnieyszych Stanu Akademickiego, proszących się o Stopień Doktorski w Filozofii; stósownie do Rezolucyi Prześw. Kommissyi pod dniem 25. Maia, wciągnioney w Protokół Rządu pod dniem 30. tegoż Miesiąca, daiącey moc JW^u Rektorowi z Prezesami patentowanymi et cum aliis bene sentientibus ułatwiania na Obradzie Szkoły Głowney punktów tyczących się Nauk in Collegio Physico; wyznaczyła im za Examinatorów JX. Trzcińskiego Professora Fizyki, i tegoż Kollegium Prezesa, JX. Popławskiego Prawa Natury i Politycznego, JP. Radwańskiego Mechaniki i Hidrauliki, JP. Fiałkowskiego Litteratury Professorów. Uprosiła JW^o Kommissarza, Wizytatora i Rektora o napisanie do J. O. Xcia JMci Prymasa Kanclerza Akademii, aby w nieprzytomności JX. Podkanclerzego, na Jego mieysce mianować raczył ad interim inną Osobę z Szkoły

Głów-

1789.
Czerwiec.

Głównéy, do Konferowaniá examinowanym Licencyi. Wreszcie, włożyła na Delegowanych obowiązek, aby nieodwłocznie złożyli Examen z prezentuiącymi się do Promocyi, iak tylko Osoba do prezydencyi na Examinie, i do Licencyatury w Filozofii wyznaczoná będzie.

F. Oraczewski ALS Ref.

POSIEDZÉNIE

złożone we Czwartek Dnia 25. Miesiąca Czerwca do zaradzéniá i stanowiéniá w następuiących punktach.

Nayprzód: Ponieważ iuż się nie raz trafiło, że niektórzy z Professorów w czasie Nauk wyiezdzaią z mieysca nauk bez żadnego pozwoléniá, że inni nawet bez żadnégo usprawiedliwiéniá się Rządowi lekaye opuszczaią na czas znaczny, że przebaczénié Zwierzchności przez delikatność, zamiast poprawy, nowé coraz w tym rodzaiu ziawiá wykroczéniá, i krzywdzi całą Szkołę Główną w oczach Obywatelów, którzy niedbaią, że iest czas nauk, i gdzie mieyscé nauk, z zgorszéniem widzą Professorów oddalaiących się od obowiązków dla zabawy: Że teraz nawet actual. 1.
nie W. P. Śniadecki Professor Matematyki iuż od kilku dni bez wszelkiego opowiedzéniá wyiechał, nie dokończywszy czasu naukom przepisanego; do ustanowiéniá, aby nikt nie ważył się wzgléy tych przeciw powołaniu i przeciw zdrowym dobrégo rządu prawidłom przedsiębrać podróży, ani naglić kursu nauki, któréy rozłożénié powinno wyrównać czasowi przez Ustawy wyznaczonému bez obciążéniá Uczniów, a to pod karą, która podobać się będzie Szkole Głównéy dla téy właśnégo honoru uchwalić.

Powtóre: Do wyznaczéniá Osoby do doktorowaniá Kandydatów.

Potrzécie: Do zaradzéniá o Dyssertacyi na S. Michał, z okoliczności Imienin J. O. Xcia Prymasa, i rozpoczęciá Roku nauk.

Poczwárte: Do doniesiéniá Szkole Głównéy o wykonywaniu przez samego tylko W. P. Konsyliarza Czerniachowskiego Konkluzyi nakazuiącéy Szkole Léżarskiéy popisy kolegyné na kształt dysów Kandydackich, z któreyby Prezes poznawał pilność Uczniów, i o nich sądzia swoie zapisywał podług Ustaw Prześw. Komissyi.

Popiątć:

1789.
Czerwiec.

Popiąté: Do delegowaniá do ułożéniá godzin na lekcye publiczné, aby iedné drugim nie przeszkadzały, i dlá Audytorów były wygodné.

Poszósté: Do approbowaniá ułożonéy przez delegowané Osoby na Sessyi legalnéy Formy pro Diplomate Doctorum Medicinae i dotąd u Sekretarza Collegii Physici zostaiącéy, któréto Diploma má wychodzić pod pieczęcią Szkoły Głównéy.

Posiódmé: Do wydaniá Zaświadczéniá dlá JP. Ostrowskiégo, dlá otrzymaniá Przywileiu na Jeometrę J. K. Mći, za poprzedzaiącém świadectwém Szkoły Matematycznéy o Jego zdatności w Jeometryi teoryczney i praktycznéy.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, w Protokóle Rządu na Karcie 317. zapisanych.

Tak zgromadzoná Szkoła Główná po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniégo Posiedzéniá podług Ustáw, uchwáliła co następuie.

Co do piérwszégo: Ażeby Nauki szły porządnie w czasie nauk, uchwáliła Szkoła Główná następuiącé Przepisy. Naprzód: Kazała sporządzić dwie Xięgi, iednę Lekcyy fizycznych, drugą moralnych u Prezesów Collegiorum znáydować się maiącé, któré Pedell od przyszłégo Szkolnégo roku podawać będzie wychodzącym z Lekcyy Professorom, ażeby się każdy w Xiędze zapisáł na dowód odprawionéy w swym czasie powinności. Powtóré: Zakazała publicznym Nauczycielóm uprzedzać lub nagradzać swoié Lekcye, poczytuiąc tén nieporządny postępek za uchybiénié własnému powołaniu. Potrzécié: Wtedy tylko Posiedzénié Nauczyciela z Uczniami, aczkolwiek nie wczasie przepisanym odprawioné, pozwoliła rachować za Lekcyą, kiedy to uczyni dlá ważnych przyczyn i za poprzedzaiącém pozwoléniém Rectoris Magnifici, lub w Jego nieprzytomności za opowiedzéniém się Prezesowi.

2. Co do drugiégo: Do konferowaniá stopnia Doktorskiégo w naukach Wyzwolonych i w Filozofii Kandydatóm Stanu akademickiégo, po odprawionym examinie i otrzymanéy Licéncyi, delegowała Szkoła Główná JX. Trzcińskiégo Kollegium Fizycznégo Prezesa.

3. Co do trzéciégo: JP. Czerwiakowski Professór Chirurgii i Sztuki Położniczéy oświadczył się czytać Dyssertacyą

na

1789. Czerwiec.

na S. Michał, z okoliczności Imienin J. O. Xcia Jmci Prymasa i rozpoczęcia roku nauk, które oświadczenie Szkoła Główna miłe przyjąwszy, do wysłuchania tejże Dyssertacyi na trzy tygodnie przed aktem Publicznym, wyznaczyła JW. Prezesa Collegii Physici, JP. Radwańskiego, i JP. Jana Schaytera, z obowiązkiem zdania o niey Raportu na piśmie.

Co do czwartego: Szkoła Główna zlecita uszystkim Professorom Medycyny ścisłe wykonanie swoiey Konkluzyi pod dniem 13 Grudnia 1786 Roku zapadłey, aby cotydzień w każdy Wtorek od godziny trzeciey do godziny czwartey po południu examinowali swoich Uczniów.

Co do piątego: Wezwani są Prezesowie Collegiorum do ułożenia godzin Lekcyy publicznych, aby iedne drugim nie przeszkadzały, a dla uczących się były wygodne.

6. Co do szóstego: Szkoła Główna zaleciła JP. Scheidtowi odebrać Formę Dyplomatu gdziekolwiek się znayduie dla Doktorów Medycyny przez Delegowanych ułożoną, i oddać ią Prezesowi Collegii Physici. A ponieważ zawieszone są Obrady tegoż Kollegium, przeto zakazała Osobom Collegii Physici wydawać zaświadczenia imieniem Collegii, dekretuiąc wydane za nieważne i krzywdzące tak daiących iako i odbieraiących.

7. Co do siódmego: Na fundamencie Raportu o zdatności w Geometryi teoryczney i praktyczney JP. Wincentego Ostrowskiego Kandydata stanu Akademickiego, pozwoliła Szkoła Główna wydać wrzgowne świadectwo do otrzymania Przywileiu J. K. Mci na Geometrę przysięgłego, temuż JP. Ostrowskiemu służyć maiące.

9, Ak:

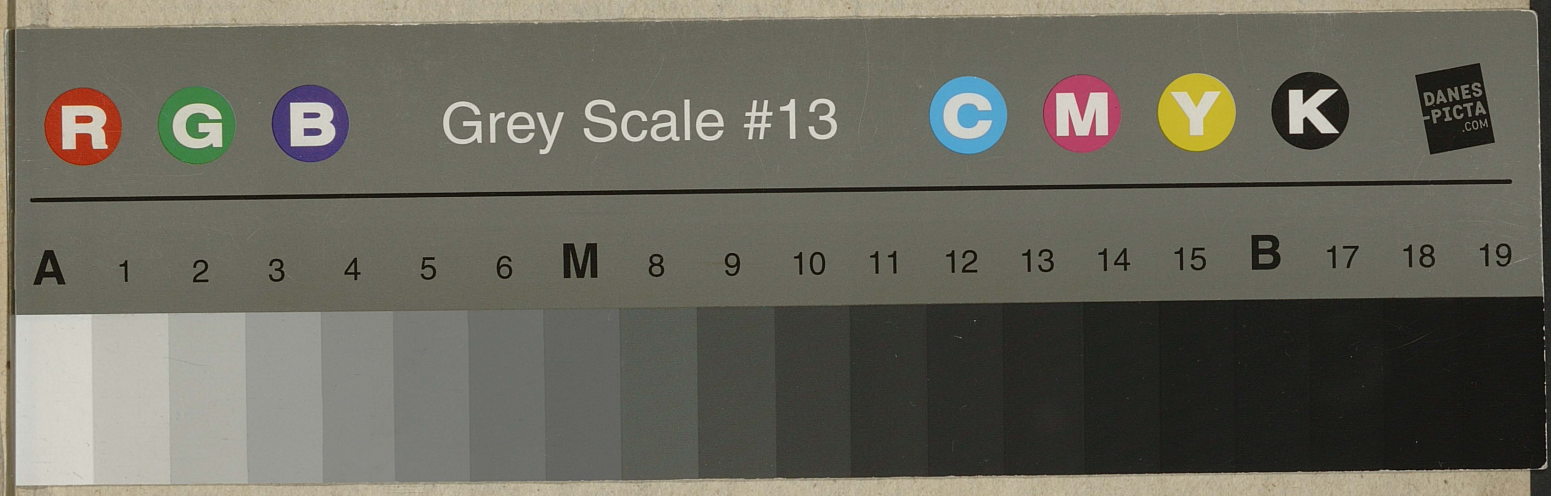
R G B
Grey Scale #13
C M Y K
DANES-PICTA.COM
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

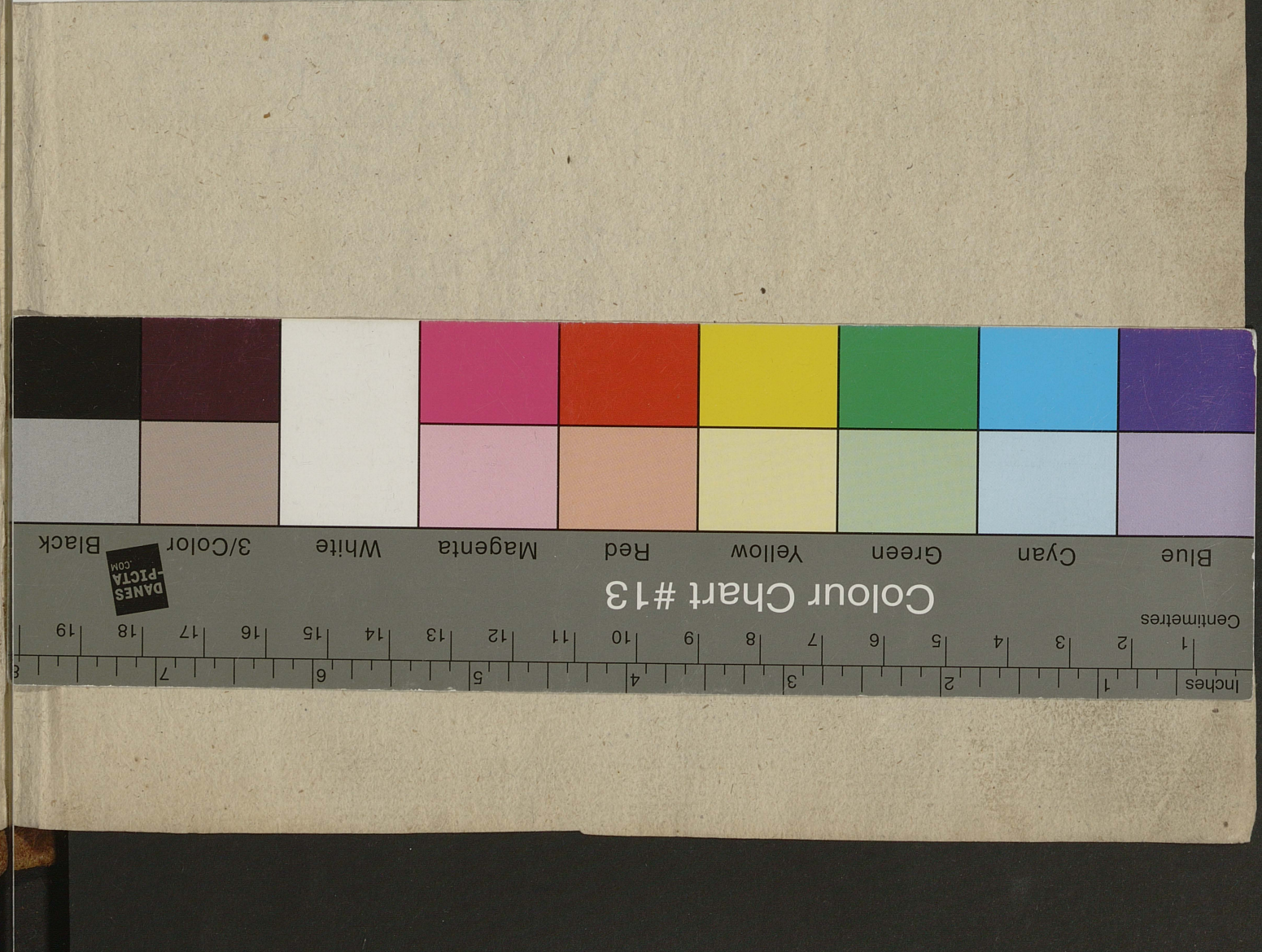
Colour Chart #13
Inches
Centimeters
DANES-PICTA.COM
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black

1789. Czerwiec.

na S. Michał, z okoliczności Imiénin J. O. Xcia Jmci Prymasa i rozpoczęciá roku nauk, które oświadczénié Szkoła Główná milé przyiąwszy, do wysłuchaniá téyże Dyssertacyi na trzy tygodnie przed aktem Publicznym, wyznaczyła JX. Prezesa Collegii Physici, JP. Radwańskiégo, i JP. Jána Schas[illegible] zdaniá o niéy Rapportu na piśmie,

przeszkadzały, a dla [illegible]

6. Co do szóstégo: Szkoła Główná zaleciła JP. Scheidtowi odebrać Formę Dyplomatu gdziekolwiek się znáyduie dlá Doktorów Medycyny przez Delegowanych ułożoną, i oddać ią Prezesowi Collegii Physici. A ponieważ zawieszoné są Obrady tegoż Kollegium, przeto zakazała Osobóm Collegii Physici wydawać zaświadczéniá imiéniém Collegii, deklaruiąc wydané za nieważné i krzywdzące tak daiących iako i odbieraiących.

7. Co do siódmégo: Na fundaméncie Rapportu o zdatności w Jeometryi teoryczney i praktyczney JP. Wincéntégo Ostrowskiégo Kandydata Stanu Akademickiégo, pozwoliła Szkoła Główná wydać urzędowné świadectwo do otrzymaniá Przywi[illegible] na Jeometrę przysięgłégo, témuż JP. Ostrow.